

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

2026 KPSS

GENEL YETENEK - GENEL KÜLTÜR

TÜRKİYE GENELİ DENEME SINAVI

Adı :

Soyadı :

T.C. No :

01

Ücretsiz YouTube
videolarına ulaşmak
için kodu tara!

DİJİTAL ÇÖZÜMLÜ
Çözümlere ulaşmak
için QR kodu tara!

İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

AÇIKLAMA

- 1) Bu kitapçıkta toplam **120** soru bulunmaktadır.
Genel Yetenek Testi: 60 soru
Genel Kültür Testi: 60 soru
- 2) Bu sınav için verilen cevaplama süresi **130 dakikadır (2 saat, 10 dakika)**.
- 3) Bu testler puanlanırken her testteki doğru cevaplarınızın sayısından yanlış cevaplarınızın sayısının dörtte biri çıkarılacak ve kalan sayı o bölümle ilgili ham puanınız olacaktır.
- 4) Kitapçığın sayfalarındaki boş yerleri müsvedde için kullanabilirsiniz.
- 5) Cevaplamaya, istediğiniz sorudan başlayabilirsiniz. Bir soru ile ilgili cevabınızı, cevap kâğıdında o soru için ayrılmış olan yere işaretlemeyi unutmayınız.
- 6) Bu kitapçıkta yer alan her sorunun sadece bir doğru cevabı vardır. Cevap kâğıdında bir soru için birden çok cevap yeri işaretlenmişse o soru yanlış cevaplanmış sayılacaktır. İşaretlediğiniz bir cevabı değiştirmek istediğinizde silme işlemini çok iyi yapmanız gerektiğini unutmayınız.

Bu testte 60 soru vardır.

1. Yetmiş yılı aşan şairliği boyunca bir şairin şiir anlayışını bir ya da birkaç kez değiştirmesi — değildir ama İlhan Berk ilk şiirlerindeki toplumcu anlayıştan uzaklaşmış gibi görünse de ilk kitabı olarak içselleştirdiği yani ---- *İstanbul*'dan itibaren şiir hakkındaki görüşlerini pek değiştirmemiştir.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) şaşırtıcı - benimsediği
B) zorunlu - algıladığı
C) bağlayıcı - sorguladığı
D) gizemli - özümlediği
E) inandırıcı - sağladığı

2. Adalet Ağaoğlu'nun *Düşme Korkusu* kitabındaki öykülerin kırılma noktaları "düşmek" kavramıyla kuru-luyor. Küçük hayatlardan büyük hikâyeler çıkaran ve bireyi pusula olarak toplumsal manzaralar çizen yazarın işlediği meseleler de birbirine benzer. Yazar, kurgu ve olaydan ziyade karakter çözümlemelerine ağırlık veriyor ve öykünün atmosferini bu yolla oluşturuyor. Hatta kimi zaman bu öteleyiş kurgusal boşluklara neden oluyor, vaka halkaları çok hızlı değiştiğinden zamansal kopukluklar ve sağlamaştırılmamış neden-sonuç ilişkileri anlatımı sekteye uğratabiliyor.

Bu parçada altı çizili sözle yazar hakkında anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sosyal olayların aslında kişinin yaşadıklarıyla dolaylı yoldan ilintili olduğunu kanıtladığı
B) Bireysel konuların ilgi çekmesinden ötürü toplumsal olayları arka plana ittiği
C) İnsanın yaşadığı gerçekliği toplumsal şartlar altında dönüştürdüğünü düşündüğü
D) İnsanı toplumsal çözümleme ile çerçevelemenin yönlendirici aracı ve ölçütü olarak kullandığı
E) Bireyin toplumsal alanda edinemediği yeri kurgusal bağlam içerisinde verdiği

3. (I) Bugün uluslararası bir şöret sahibi olan Haruki Murakami, *Rüzgârın Şarkısını Dinle*'de yazarlığa adım atışının hikâyesini anlatıyor. (II) Kısa ve sıcak üsluplu bir anlatı bu, okuru sıkımsıyor ve derinlere götürüyor. (III) 1979 yılında yayımlanan bu ilk romanın onda ayrı bir yeri olduğunu, kitabın 2014 yılı baskısına eklediği son sözden öğreniyoruz: "Benim için kesinlikle yeri doldurulmaz, çok eski arkadaşım gibi; hep sırdaş oldu bana. Tekrar bir araya gelmemiz pek mümkün görünmese de onun arkadaşlığını hiçbir zaman unutamam." (IV) "Tekrar bir araya gelmemiz mümkün görünmese de" vurgusu önemli çünkü Murakami hayranlarının pek alışkın olmadığı bir tarzı var *Rüzgârın Şarkısını Dinle*'nin. (V) Sonraki romanlarında bu eserinden farklı olarak gerçeküstü dünyalarda dolaşan, yalnızlığın hüznüne nüfuz eden, ucu açık metaforlarla şaşırtan, tuhaf kurgular ya da melez anlatım teknikleri deneyen bir yazar portresi çizmiştir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerde söz edilen *Rüzgârın Şarkısını Dinle* adlı eserle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, yazarının yazarlığa nasıl başladığını ele aldığından söz edilmiştir.
B) II. cümlede, okuyucuyu bunaltmadığından ve içtenlikle kaleme alındığından bahsedilmiştir.
C) III. cümlede, yazarı için neden önemli olduğu üzerinde durulmuştur.
D) IV. cümlede, okurların beğenisini yeteri kadar kazanamadığı söylenmiştir.
E) V. cümlede, yazarının diğer yapıtlarından ayrılan yanları olduğu sezdirilmiştir.

İNDEKSAKADEMİ

youtube/IndeksaKademİ

4. I. Dünya çapında yaygın biçimde ifade edilen ve kökeni bilinmeyen bir iddiaya göre yutulan sakız sindirilemediği için yıllarca midenizde ya da bağırsaklarınızda kalabilir.

II. Meşhur söylentinin sindirimle ilgili kısmında bir gerçeklik payı olsa da vücutta kalma süresi yıllarla değil, saatlerle ifade edilebilecek ölçüdedir.

II numaralı cümleyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. cümlede öne sürülen görüşü destekleyen nicel bir kanıt sunmaktadır.
- B) I. cümlede ifade edilen durumu yanlışlayan bir örnek ortaya koymaktadır.
- C) I. cümlede bahsedilen iddianın kısmen doğru olduğunu belirtmektedir.
- D) I. cümlede söz edilen rivayetin nereden çıktığının bilinmediğini tartışmacı anlatımla vurgulamaktadır.
- E) I. cümlede ele alınan durumun vücutta nasıl zarar verdiğini dile getirmektedir.

5. Kelimelerden her ikisi veya ikincisi, birleşme sırasında anlam değişmesine uğradığında bu tür birleşik kelimeler bitişik yazılır.

Aşağıdakilerin hangisinde bu kurala uymamak-tan kaynaklanan bir yazım yanlış vardır?

- A) Küçük çocuğun gözünde itdirseği çıkınca soluğu doktorda aldık.
- B) Gölün kenarına dikilmiş aslanağzı çiçekleri herkesi büyülemişti.
- C) Yıllar önce bu bahçede oynadığımız beştaş oyununu unutamam.
- D) Gülkurusu elbisesini siyah rugan bir ayakkabıyla kombinlemişti.
- E) Dalların arasından gelen sese dikkat kesilmişti ki bir çalikuşu fırlayıverdi.

6. Edebiyatımız, diğer edebiyatlarla boy ölçüşecek kadar güçlüdür, gözdeleleri olan romanlar, eleştiriler, biyografiler, makaleler, söyleşiler sayesinde çabuk tanınmıştır. Nitekim Türk edebiyatı, okumayı seven dimağları ve anılarda yaşayanların hafızalarını taze tutmuş ve onları yeşertmiştir. Ayrıca daha aktüel, daha güçlü bir edebiyatın oluşması da gelişmişliğin bir göstergesi olmuştur. Gelişmiş bir toplumda da bireyler mutludur, sosyal kalkınma hızlıdır.

Bu parçada virgülün işlevleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisine uygun bir örnek yoktur?

- A) Sıralı cümleleri birbirinden ayırma
- B) Tımak içine alınmayan alıntı cümlelerini belirtme
- C) Ara söz veya ara cümleleri ayırma
- D) Yüklemden uzak düşmüş özneyi belirtme
- E) Art arda sıralanan eş görevli sözcükleri ayırma

7. Bilinmeyen perdesinin aralandığı *Gözlerin Karanlığa Alışınca* adlı yapıtta karanlığa adım atan karakterlerle karşılaşırız. Orada görmeyi öğrenen karakterlerin dünyayla ilişkisi bozuluyor, gerçeklikle aralarındaki ufacık çizgiler siliniyor. Günlük yaşamın olağan ayrıntıları beklenmedik bir anda ürpertici ve rahatsız edici bir hâl alıyor.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz yumuşaması
- B) Ünlü daralması
- C) Ünsüz düşmesi
- D) Ünsüz benzeşmesi
- E) Ünlü düşmesi

8. (I) Büyük sıradağların çoğu, yer kabuğunun iki levhasının yavaşça birbirine çarpmasıyla meydana gelir. (II) Çarpışmadaki basıncın miktarı, kayaç yapılı yer kabuğunun biçimini değiştirmeye yetecek büyüklüktedir. (III) Levhalar birbirine doğru itilerek sıkıştıkça kabuksal kısalma, duvara doğru itilen bir kilim gibi kıvrılıp şiştiklerinde ise kabuksal kalınlaşma denilen süreçler gerçekleşir. (IV) Bu süreçler levha parçalarını kademeli biçimde gökyüzüne doğru kilometrelerce tırmandırarak tektonik yükselme sonucunda dağları oluşturabilir. (V) Büyük kütlelerin bu denli yükselmesi konusunda nihai belirleyici ise elbette yer çekimidir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde hem isim-fiil hem sıfat-fiil hem de zarf-fiil vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Yeterince samimi görünmeyen ya da üzgünmüş gibi davranan kişilerin timсах gözyaşları döküğü söylenir. Etimolojik köken bakımından günümüzden yaklaşık 1700 yıl öncesine dayanan bu ifade, timsahların avlarını yerken gözyaşı dökerek sahte suçluluk ya da keder gösterisinde bulunduklarını varsayar.

Bu parçada numaralanmış tamlamalardan hangileri tür bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I ve III B) I ve IV C) I ve V
D) II ve IV E) III ve V

10. Bir saatin, zamanı ölçmesi ile insan beyninin zamanın nasıl geçtiğini anlaması birbirinden oldukça farklı biçimde çalışır; bu nedenle zaman algısını laboratuvar ortamında test etmek güçtür. İnsanların yaşlandıkça öznel zaman algılarında zamanın giderek daha hızlı geçtiğini hissetmeleri psikologlar tarafından belgelenmiş olsa da bunun nedeni konusunda henüz bir fikir birliğine varılmış değil.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi iyelik eki almamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. 1984 yılındaki Dünya Satranç Şampiyonası, Rus yarışmacı Anatoli Karpov'un endişe verici düzeyde zayıflamasından ötürü aniden iptal edilmişti.

Bu cümlelerin öğeleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Zarf tümleci - özne - dolaylı tümleç - yüklem
B) Belirtisiz nesne - özne - zarf tümleci - yüklem
C) Özne - zarf tümleci - belirtisiz nesne - yüklem
D) Özne - dolaylı tümleç - zarf tümleci - yüklem
E) Özne - zarf tümleci - zarf tümleci - yüklem

12. Taze sebze ve meyveler mevsiminde hasat edildikten sonraki kısa bir zaman diliminde besin değerleri bakımından en iyi durumdadır. Ancak uzun taşıma süresi ya da uygun olmayan saklama koşullarından dolayı market ya da pazar tezgâhlarında tüketicilerle buluşuncaya kadar besin değerlerinin bir bölümünü kaybeder. Bu bitkilerin raf ömrü genellikle 3 ile 14 gün arasındayken dondurulmuş olanlarda bu süre 12 aya kadar uzayabilir, üstelik besin değerlerinde büyük azalmalar yaşanmadan. Söz gelimi dondurulacak bir yeşil sebze genellikle besleyicilik bakımından en yüksek değerindeyken toplanır. Ardından sıcak suda seri bir haşlama ve devamındaki soğutma işlemiyle üzerindeki kir ve mikroorganizmalardan arındırılır. Bu işlem sırasında, bitkinin olgunlaşma sürecini devam ettirerek aşın olgunlaşmasına yani besin değerlerini kaybetmesine yol açan enzimler de etkisiz hâle getirilir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Açıklama B) Karşılaştırma
C) Örnekleme D) Tanımlama
E) Gerekçeleştirme

13. (I) Ördekler salgıladıkları yağlar ile tüylerini kaplar. (II) Bu yağlar tüy yüzeylerine hidrofobi özelliği kazandırır yani tüyler su moleküllerini iter. (III) Ayrıca ördeklerin tüyleri suyu dışarıda tutabilen bir yapıdadır. (IV) Ördek tüyleri arasında, suda daha derine dalanların daha fazla sayıda tüy katmanına sahip olduğu bilinir. (V) Tüylerinde oluşan dallanmalar arasındaki yüzeylerde minik boşluklar bulunur. (VI) Bu gözenekli dokuda hapsedilen hava paketçikleri sayesinde ördekler vücut sıcaklıklarını korur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşünceyi akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

14. (I) Refleksif bir tepki olan hapşırma eylemi, burun mukozasına ulaşan partiküllerin sinir hücrelerini uyarmasıyla başlar. (II) Mesajı alan beyin; yabancı maddenin vücuttan uzaklaştırılması için yüz, boğaz ve göğüs bölgesindeki kasları harekete geçirir. (III) Uyku için vücudumuz yatay konuma geldiğinde burun mukozası şişerek dış uyaranlara karşı daha hassas duruma gelir. (IV) Ancak bu hassasiyet, uyku sırasında daha az hareket etmemiz ve yatak odamızdaki hava akışı azlığından dolayı burnumuzun girebilecek partiküllerin sayısının azalmasıyla dengelenir. (V) Kesintisiz bir uyku deneyimi yaşamak isteyen beynimiz de uykumuzun rüya gördüğümüz REM evresinde bazı nörotransmitterlerin salımını engelleyerek motor nöronları uyarılamaz hâle getirir. (VI) "REM atonisi" adı verilen bu süreçte hapşırmanın da dâhil olduğu tüm refleksif tepkiler bastırılır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

15. I. Nitekim deneylerde, genetik müdahale ile farklı tat alma hücreleri susturulan fareler kullanılarak hangi hücrelerin suya tepki verdiği araştırıldı; deney sonucunda asitliği algılayan ekşi reseptör hücrelerinin su varken uyarıldığı fark edildi.
II. Aristoteles dâhil birçok Antik Çağ filozofu, suyu "tatsız" olarak nitelemişti.
III. Yüzyıllar boyu kabul gören bu görüş, 20. yüzyılda, sudan önce tattığımız yiyeceklerin etkisiyle suyun tadının değişkenlik gösterdiği düşüncesi-ne evrildi.
IV. 2017 yılında farelerin dilinde suyu algılayan tat alma hücrelerini bulmak için gerçekleştirilen bir dizi deney, suyun tadı ve ağızımızda algılanması ile ilgili düğümü çözmek üzere olduğumuzu gösterdi.
V. Sonradan böceklerin ve amfibilerin suyun tadını algılayabildiğini fark eden bilim insanları, memelilerin de benzer bir algıya sahip olabileceğini düşünmeye başladı.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

16. I. Aynı yoldan ve aynı hızla gitmenize rağmen, dönüş yolculuğunun gidişten daha kısa sürdüğünü hissediyorsanız yalnız değilsiniz.
- II. Akademik anlamda ilk olarak 1950'lerde çalışılan bu olguya "dönüş yolculuğu etkisi" deniyor.
- III. Dönüş yolculuğu etkisi için yaygın kabul gören açıklama ise gidiş esnasında aşinalık kazanılan yolun dönüşte daha kısa algılanması temeline dayanıyor.
- IV. Etkiyi ölçmek için yapılan deneylerde katılımcılar dönüş yolculuğu süresinin ölçülen değerlerden yaklaşık %20 daha kısa olduğunu düşünüyor.
- V. Zaman algısına yönelik çalışmalar da bu açıklamayı destekliyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin bir-biriyle yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

17. İnsan, birey olarak varoluşunu kendisi yapılandırır. Önce var olur, sonra kendi özünü ve amacını belirler. Bu belirleme sürecindeki başarı, gözünü açtığı yeri sahiplenmesi ve temas kurduğu dünyayı sorgulamasıyla ilgilidir. Sahiplenme tek taraflı olmamalıdır; öz ve amaç öncesindeki temel eğitim, bireye çocukluk evresinde verilmelidir. Varoluş hâllerini, tarzlarını ve süreçlerini anlayan birey kendi varoluşunu tamamlar. Bu süreçte hatalar olacaktır ve olmalıdır çünkü bu hatalar onu yalnızca çok yönlü kılmakla kalmaz, varoluş öyküsünü de geliştirir ve hayatı hissederek yaşamasını sağlar.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdaki-lerden hangisidir?

- A) Varoluş süreci, dış etkenlerden bağımsız biçimde yalnızca bireyin içsel dünyasında gerçekleşen kişisel bir yolculuktur.
- B) Toplumun bireye sunduğu roller, kişinin kendi özünü oluşturmaktan daha önemlidir ve yaşamın yönünü esasen bu roller belirler.
- C) Bireyin yaşamındaki hatalar ve farklı ortamlarda kalarak elde ettiği deneyimler, onun kendini tanımasını sağlayarak toplumsal gelişimini derinleştirir.
- D) İnsan, yaşamı boyunca yaptığı seçimler ve karşılaştığı zorluklar aracılığıyla kendini toplumda tanıtır; bu süreçte kazandığı deneyimler, onun hata yapmamasına imkân sağlar.
- E) İnsanın kendi varoluşunu gerçekleştirebilmesi, çocukluktan başlayan eğitimle dünyayı sorgulamasına, hatalarından ders çıkarmasına ve yaşamını bilinçli şekilde yapılandırmasına bağlıdır.

18. Tarih boyunca insanlar bir günü Dünya'nın kendi etrafında dönüşünü tamamladığı 24 saat olarak kabul ettiler. Ancak atom saatlerinin icat edilmesiyle birlikte zamanı çok daha hassas bir şekilde ölçmek mümkün oldu. Yapılan ölçümlerde Dünya'nın kendi etrafındaki dönüş hızında çeşitli dalgalanmalar olduğu fark edildi. Bu nedenle zamanı doğru ölçmek için 1972 yılından bu yana bazı yıllar "artık saniye" uygulaması yapılıyor. Yani yılın son günü son saniyesine bir saniye daha ekleniyor. Böylece atomik saatle güneş saati arasındaki fark kapatılmış oluyor. Dünya'nın dönüş hızındaki dalgalanma çok önceden hesaplanamadığı için o yıla saniye eklenip eklenmeyeceği ancak yıl bitimine altı ay kala netleşiyor.

Bu parçaya göre "artık saniye" uygulamasının amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Atomik saatlerle güneş zamanı arasındaki uyumu korumak
- B) Yılın son gününü astronomik gözlemlerle eş zamanlı hâle getirmek
- C) Dünya'nın yörüngesindeki değişiklikleri önceden tahmin edebilmek
- D) Zaman ölçüm sistemlerini mevsim döngülerine göre yeniden düzenlemek
- E) Teknolojik saatlerin ölçüm hızını Dünya'nın dönüş hızına göre artırmak

19. Günümüzde devletler kendi geliştirdikleri stratejik teknolojileri diğer ülkelere pazarlamıyorlar ya da kullanımını çok sıkı şartlara bağlayarak satıyorlar. Bu davranış biçimi çağımıza özgü bir strateji değil. İki bin yıl önce Mısırlılar başkaları, özellikle de Bergamalılar, Mısır papirüslerini kullanarak Mısırlılarınkinden daha büyük kütüphaneler kuramasınlar diye papirüs ihracatını yasaklamıştı. Ancak Bergamalılar papirüs yokluğunda krizi fırsata çevirip hayvan derisinden parşömen yapmayı başardılar. Parşömen papirüsten daha dayanıklıydı, üstelik iki tarafına da yazılabiliyordu. İlerleyen yüzyıllarda Akdeniz kıyılarındaki uygarlıklar parşömenleri üst üste koyup yeni bir kitap formatı icat ettiler. Ağaç kütüğüne benzediği için Latince ağaç gövdesi anlamına gelen "caudex" kelimesinden türetilerek bu yeni formata "codex (kodeks)" dendi. Kodeks formatı bugün bildiğimiz basılı kitap formatıdır.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Devletlerin stratejik teknolojilerini paylaşmama eğilimi, tarih boyunca kimi zaman görülen bir tutumdur.
- B) Kodeksin ortaya çıkışı, Mısır papirüslerinin yeniden Akdeniz'e yayılmasıyla gerçekleşmiştir.
- C) Bergamalılar, Mısırlıların uyguladığı ticaret yasağını yeni bir yazı malzemesi geliştirerek aşmışlardır.
- D) Parşömen hem dirençli oluşu hem de iki yüzünün kullanılabilmesiyle papirüsten daha işlevsel bir malzeme olmuştur.
- E) Kitap biçiminin bugünkü hâline ulaşmasında farklı medeniyetlerin birbirinden etkilenmesi önemli bir rol oynamıştır.

20 - 21. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Epilepsi, tarih boyunca birçok bilim insanının dikkatini çeken ve çeşitli araştırmalara konu olan özel bir hastalıktır. Epilepsiye dair en eski verilerin günümüzde British Museum'da bulunan Babil tabletlerinde yer aldığı biliniyor. MÖ 2000'lere ait olduğu tahmin edilen, 40 parçadan oluşan ve tıp ders kitabı niteliği taşıyan çivi yazılı bu tabletlerin 26 numaralı parçasında epilepsi hastalığı açıklanıyor. Bu dönemde kısıtlı sağlık bilgisi nedeniyle hastalığın beyin temelli olduğu anlaşılamadığından çeşitli metafizik varlıklar yüzünden oluştuğu düşünülüyordu. Hastalık yalnızca Babilliler değil Asurlular, Mısırlılar ve Antik Yunanlar tarafından da metafizik temellere dayandırılıyordu. MÖ 400'lere gelindiğinde Hipokrat, *Kutsal Hastalık Üzerine* adlı kitabında epilepsinin aslında fizyolojik bir rahatsızlık olduğunu ve tıp dışındaki uygulamalarla tedavi edilemeyeceğini açıkladı. Böylece epilepsinin beyinle ilişkili olduğu ilk kez dile getirildi. Bu kitap, epilepsi konusunda önemli bir dönüm noktası olarak kabul edilse de epilepsinin etrafıca anlaşılması ve etkili modern ilaçların geliştirilmesi 1900'lü yılları buldu.

İNDEKS:AKADEMİ

youtube/Indeksakademı

21. Bu parçada altı çizili sözle aşağıdakilerden hangisine gönderme yapılmıştır?

- A) Epilepsiye dair en eski kayıtların bulunduğu Babil tabletlerinin tıp tarihi açısından önemine
- B) Epilepsinin doğaüstü değil fizyolojik bir rahatsızlık olduğunun bilimsel biçimde açıklanmasına
- C) Farklı uygarlıkların epilepsiyi metafizik nedenlerle açıklama biçimlerinin ortak yönlerine
- D) Epilepsinin Modern Çağ'da ilaçlarla tedavi edilmeye başlanmasının yarattığı etkiye
- E) Epilepsinin geçmişte bazı uygarlıklar tarafından da tanınan yaygın bir hastalık olduğuna

20. Bu parçaya göre epilepsiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Doğaüstü nedenlerle açıklanması, eski uygarlıklarda bilimsel bilginin sınırlı olmasındandır.
- B) Hipokrat, tıp dışı yollarla tedavi etmenin mümkün olduğunu savunmuştur.
- C) Babil tabletlerinde kendisine dair bilgiler yalnızca mitolojik öykülerden oluşmaktadır.
- D) Modern anlamda tanımlanması ve ilaçla tedavi edilmesi Antik Yunan'a kadar dayanmaktadır.
- E) Hakkında gerçekleştirilen çalışmaların çoğu 20. yüzyıldan sonra unutulmuştur.

22 - 23. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Jean Paul Sartre hem düşünceleriyle hem de bu düşünceleri yaşam pratiğine dönüştürme biçimiyle çağının en etkileyici isimlerinden biri. 20. yüzyılın düşünsel iklimini kökten sarsan etkili bir kültür figürü olarak hem yazınsal yazar hem filozof kimliğiyle pek çok kişi tarafından tanınır. Varoluşçuluğun da öncülerinden olan Sartre, insanın dünyaya önceden belirlenmiş bir öz yerine radikal bir özgürlükle geldiğini savunur. Ona göre hayat, hazır anlamların aksine seçimlerle, sorumlulukla ve cesaretle şekillenir. Yazar bu düşüncelerini "Varlık ve Hiçlik" adlı eseriyle felsefenin merkezine yerleştirerek yeni bir çağ açmıştır. Teorik tartışmalarla sınırlı kalmayıp romanlarında ve tiyatro oyunlarında fikirlerini canlı karakterlerle işlemiştir. II. Dünya Savaşı sonrasında sömürgecilğe, savaşımlara ve adaletsizliklere karşı güçlü bir ses olarak öne çıkmıştır. Akademik kürsülerden taşan etkisi; sokaklara, meydanlara, parlamentolara ve yazı masasına yayılmıştır. Entelektüel sorumluluğu eylemle buluşturmuştur. 1964'te Nobel Edebiyat Ödülü'nü reddetmesi, bağımsız ruhunun unutulmaz bir sembolüne dönüşmüştür.

22. Bu parçadan Jean Paul Sartre'la ilgili aşağıdaki yargıların hangisine ulaşamaz?

- A) Düşüncelerini yalnızca felsefi metinlerle değil, edebî eserleriyle de somutlaştırarak geniş bir okur kitlesine ulaştırmıştır.
- B) Varoluşçuluk anlayışıyla insanın anlamı hazır bulmadığını, özgürlük ve seçimleriyle kendi özünü oluşturduğunu savunmuştur.
- C) Düşüncelerini yaşama biçimine dönüştürmüş, toplumsal olaylara kayıtsız kalmayarak entelektüel duruşunu eyleme taşımıştır.
- D) Akademik çevrelerin dışında geniş yankı uyandıran etkisi, dönemin siyasi ve felsefi ortamına da yansımıştır.
- E) Yazarlığının temelini bireyin duygusal iç çatışmalarını eleştirel bir bakış açısıyla ele alan kurumsal anlatılar oluşturmuştur.

23. Bu parçadan hareketle Jean Paul Sartre'ın felsefi görüşüyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Bireyin özgürlüğünün sınırsız olmadığını, inançların belirlediği öz doğrultusunda biçimlendiğini ileri sürer.
- B) Varoluşun anlamını, bireyin toplumsal rollerine ve dış koşullara uyum sağlamasında görür.
- C) İnsanın dünyaya önceden belirlenmiş bir öze değil, hür seçim yapma ve kendi anlamını yaratma sorumluluğuyla geldiğini düşünür.
- D) İnsanın yaşam amacının toplumun beklentilerine uygun biçimde önceden belirlendiğini ortaya koyar.
- E) İnsan davranışlarını kaderin ve doğuştan getirilen özelliklerin süreç içinde yönlendirdiğine dikkat çeker.

24 - 26. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir kitapçı rafında veya yazarının onu kilitlediği çekmecede sabırla okurunu bekleyen her kitap; bünyesinde farklı okumalara müsait, Babil Kütüphanesini anımsatacak zengin bir olasılıklar ağı barındırır. Vasat bir okur, metinlerle karşı karşıya kalmaz, bunu ayırt edemese bile bilinçli bir okur ya da bir eleştirmen hem kitabın hem de kendisinin potansiyelini görmeye daha yatkındır. Öyle ki deneyimli bir okur; yazarın neden diğerini değil de bu konuyu işlediğine, ele aldığı konuyu neden başka türlü değil de bu türlü ortaya döktüğüne kafa yorabilir. Yani metinden yola çıkarak yazarı analiz edebilir veyahut metnin sınırlarını aşmadan karakterlerin analizini yapmayı yeğleyebilir. Okurun veya eleştirmenin bir kitabı neden başka yerinden değil de orasından tutarak ele aldığı ise üzerinde daha az düşünülen, daha nadir bir soru. Eğer kişi içselleştirdiği şablonlarla ve etrafını sarmış klişelerle yüzleşecek cesarete sahip değilse neden şu konuyu değil de bu konuyu merak ettiğini düşünmüyor; kendisinden kaçmak isteyen insan için merakın elverişliliğini görmüyorsa, metnin cevherlerini ortaya dökmesini bekleyecek kadar sabırlı değilse, metne üstten bakacak kadar kibirli veya eksiklerini göremeyecek kadar alçak gönüllüyse, okuduklarını idrak edecek zamanı kendisine tanımadan aşırı okumaya yani analiz aşamasına bir türlü geçmeden bilgi toplama aşamasında sıkışmaya meyilliye, vardığı sonucun bir duygudan mı yoksa bir kanıdan mı kaynaklandığını düşünecek vakti yoksa metnin derinlerine inemeyecektir. Oldukça karmaşık değil mi?

24. Bu parçaya göre, bir okurun metnin derinliklerine inebilmesi aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

- A) Okuma sürecinde karşılaştığı kavramları hızlı biçimde çözümlemesine ve yorum gücünü öne çıkarmasına
- B) Okuma sürecinde kendi ön yargılarını, kalıplaşmış düşüncelerini ve algı sınırlarını sorgulama cesaretine sahip olmasına
- C) Okuduklarını hemen analiz etmeye yönelmek yerine yazarın niyetini ve edebî ortamdaki saygınlığını anlamaya öncelik vermesine
- D) Metne yaklaşımında nesnelliği koruyarak karakterleri ve olay örgüsünü tarafsız biçimde değerlendirmesine
- E) Bilgi birikimini zenginleştirmek amacıyla çok sayıda farklı metni kısa sürede okuyabilmesine

25. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

- A) Deneyimli bir okur, bir metnin yalnızca içeriğine değil yazarın o içeriği neden seçtiğine de dikkat eder.
- B) Orta düzeyde bir okur, okuduklarıyla yüzleşmediği için metnin özündeki anlam katmanlarını fark edemez.
- C) Eleştirmenler, bir kitabın sunduğu olasılıkları bilinçli okurlardan daha sınırlı biçimde değerlendirmeye eğilimindedir.
- D) Metni anlamaya çalışan kişi, yüzeysel okumalarla yetinirse karakter ve yazar analizinde eksik kalır.
- E) Okuma eyleminin derinleşmesi, kişinin kendi zihinsel ve duygusal sınırlarını fark etmesiyle yakından ilişkilidir.

26. Bu parçaya göre vasat okur ile bilinçli okur arasındaki temel fark aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vasat okurun, yazarın duygusal yönünü anlamaya çalışırken bilinçli okurun yalnızca olay örgüsünün gelişimine odaklanması
- B) Vasat okurun, metni yüzeysel biçimde tüketirken bilinçli okurun metnin altında yatan anlam katmanlarını sorgulayıp analiz etmesi
- C) Vasat okurun, metindeki karakterleri çözümlemeye yönelirken bilinçli okurun yazarın kullandığı dil ve üslup üzerinde durması
- D) Vasat okurun, kitapları farklı bakış açılarından değerlendirirken bilinçli okurun yalnızca kendi birikimine göre yorum yapması
- E) Vasat okurun, okuma sürecinde sabırlı davranırken bilinçli okurun hızlıca sonuçlara ulaşmayı amaçlaması

27 - 30. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Leyla, Murat, Nil, Okan ve Perihan adlı öğrenciler bir kırtasiyeden B, F ve K markalı kalemlerden almışlardır. Öğrencilerin aldığı kalemlere ilişkin kimi bilgiler şu şekildedir:

- Herkes farklı iki kalem almıştır.
- Nil ve Perihan B markalı kalem almıştır.
- Leyla ve Perihan aynı markalı iki kalemi almıştır.
- Murat ve Okan aynı markalı iki kalemi almıştır.
- En fazla alınan kalem F markalı kalemdir.

27. Buna göre;

- Nil,
- Okan,
- Perihan

adlı öğrencilerden hangilerinin aldığı kalemler kesin olarak bilinmektedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

28. Buna göre;

- Murat,
- Nil,
- Perihan

adlı öğrencilerden hangileri K markalı kalem almış olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

29. Aşağıdakilerden hangisi kesin olarak doğrudur?

- A) Toplam dört öğrenci F markalı kalem almıştır.
B) Toplam beş öğrenci F markalı kalem almıştır.
C) Toplam üç öğrenci K markalı kalem almıştır.
D) Toplam iki öğrenci B markalı kalem almıştır.
E) Toplam üç öğrenci B markalı kalem almıştır.

30. Toplam üç öğrencinin aynı markalı iki kalemi aldığı biliniyorsa aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Leyla K markalı kalem almıştır.
B) Murat B markalı kalem almıştır.
C) Nil F markalı kalem almıştır.
D) Okan K markalı kalem almamıştır.
E) Perihan F markalı kalem almamıştır.

31. $\left(\frac{7}{6} - \frac{5}{12}\right) \cdot \left(13 + \frac{1}{3}\right)$

İşleminin sonucu kaçtır?

- A) 8 B) 9 C) 10 D) 11 E) 12

32. $\frac{5^2 - 3^2}{(-4)^3}$

İşleminin sonucu kaçtır?

- A) $-\frac{1}{8}$ B) $-\frac{1}{4}$ C) $-\frac{1}{2}$
D) $\frac{1}{4}$ E) $\frac{1}{8}$

33. $\frac{\sqrt{294} + \sqrt{150}}{\sqrt{162} - \sqrt{18}}$

İşleminin sonucu kaçtır?

- A) 2 B) 3 C) $\sqrt{3}$
D) $\sqrt{6}$ E) $2\sqrt{3}$

34. A, B ve C birer rakam olmak üzere,

$$\begin{array}{r} ABA \\ -CA3 \\ \hline 494 \end{array}$$

olduğuna göre A + B + C toplamı kaçtır?

- A) 14 B) 15 C) 16 D) 17 E) 18

35. $\frac{0,8}{0,06} \cdot \left(\frac{1}{0,2} - \frac{2,2}{0,8}\right)$

İşleminin sonucu kaçtır?

- A) 10 B) 15 C) 20 D) 25 E) 30

36. x gerçel bir sayı olmak üzere

$$4^{-x} = 32 \cdot (2^x)^2$$

eşitliği veriliyor.

Buna göre x kaçtır?

- A) $-\frac{5}{3}$ B) $-\frac{5}{4}$ C) $-\frac{4}{5}$
D) $\frac{5}{3}$ E) $\frac{5}{4}$

37. x gerçel sayısı için

$$\frac{\sqrt{x}-2}{x+2} = \frac{\sqrt{x}+2}{x-4}$$

olduğuna göre, x kaçtır?

- A) $\frac{1}{4}$ B) $\frac{3}{4}$ C) $\frac{9}{16}$ D) $\frac{3}{2}$ E) $\frac{9}{4}$

38. a , b ve c pozitif tam sayılar olmak üzere,

$$3a + 2b$$

$$a + 3c$$

ifadelerinin birer tek sayı olduğu biliniyor.

Buna göre,

I. $b + c$

II. $b \cdot c$

III. $a + b + c$

ifadelerinden hangileri her zaman çift sayıdır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

39. A , B ve C kümeleri için

$$A = \{2, 4, 5, 9\}$$

$$B \cap C = \{1, 2, 5\}$$

$$A \cup B = \{1, 2, 3, 4, 5, 7, 9\}$$

eşitlikleri veriliyor.

Buna göre, B kümesinin elemanları toplamı en az kaçtır?

- A) 8 B) 10 C) 14 D) 17 E) 18

40. Pozitif gerçel sayılar kümesi üzerinde tanımlı f ve g fonksiyonları her x gerçel sayısı için

$$f\left(\frac{x}{2}\right) = 2x^2$$

$$g\left(\frac{x}{3}\right) = 3x^3$$

eşitlikleri sağlanıyor.

Buna göre, $f(3a) = g(2a)$ eşitliğini sağlayan a gerçel sayısı kaçtır?

- A) $\frac{1}{9}$ B) $\frac{1}{3}$ C) $\frac{2}{3}$ D) $\frac{3}{2}$ E) $\frac{9}{4}$

41. $|x + |x - 3| - 12| = 15$

eşitliğini sağlayan x gerçel sayılarının toplamı kaçtır?

- A) 9 B) 12 C) 15 D) 18 E) 21

42. $\frac{a^4 + a^3 - ab^2 - b^2}{a^3 - a} : \frac{a^3 - b^2}{a^2b - ab - a^2 + a}$

ifadesinin sadeleştirilmiş biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1 B) $a - 1$ C) $b - 1$
D) a E) $b + 1$

43. Üç basamaklı AB5 doğal sayısı, üç basamaklı 5AB doğal sayısından 189 fazladır.

Buna göre, A + B toplamı kaçtır?

- A) 11 B) 12 C) 13 D) 14 E) 15

44. Mutlu kumbarasına sadece 1 TL, 50 kuruş ve 25 kuruşluk madeni paralar atmaktadır. Mutlu her bir farklı madeni türünden eşit miktarda kumbarasına atmış ve kumbarasında toplam 98 TL değerinde madeni para olduğunu hesaplamıştır.

Buna göre, Mutlu kumbarasına kaç adet madeni para atmıştır?

- A) 42 B) 84 C) 108 D) 144 E) 168

45. Bir kırtasiyede kırmızı kalemelerin sayısı mavi kalemelerin sayısından 30 fazladır. Kırmızı ve mavi kalemelerin toplam sayısı siyah kalemelerin sayısına eşittir. Kırmızı ve siyah kalemelerin toplam sayısının beşte biri mavi kalemelerin sayısına eşittir.

Buna göre, bu kırtasiyedeki kırmızı, mavi ve siyah kalemelerin sayıları toplamı kaçtır?

- A) 120 B) 150 C) 180 D) 210 E) 240

46. Ali'nin arabayla saatte ortalama 96 kilometre sabit hızla aldığı yolu, Nevzat arabayla saatte ortalama 108 kilometre sabit hızla 20 dakika daha kısa sürede almaktadır.

Buna göre Ali'nin aldığı yol kaç kilometredir?

- A) 192 B) 216 C) 254 D) 288 E) 324

47. Üç basamaklı rakamları birbirinden farklı bir sayının basamaklarındaki en büyük rakam diğer rakamlarının toplamından küçük ise bu sayıya üzgün sayı denir.

Örneğin 537 bir üzgün sayı iken 613 bir üzgün sayı değildir.

Buna göre en küçük üzgün sayı ile en büyük üzgün sayının toplamı kaçtır?

- A) 1089 B) 1110 C) 1221
D) 1230 E) 1251

48. Enes boş bir şişme çocuk havuzunu hep aynı kovaı kullanarak sabit hızla su taşıyarak 48 dakika da dolduruyor. Ömer ise bu şişme çocuk havuzunu Enes'in kullandığı kova ile aynı büyüklükte bir kova kullanarak sabit hızla su taşıdığında havuzu Enes'ten iki kat hızlı dolduruyor.

Buna göre, Ömer ve Enes birlikte bu boş şişme havuzunu kaç dakikada doldururlar?

- A) 10 B) 12 C) 15 D) 16 E) 18

49. A kümesinin elemanları ardışık yedi pozitif tam sayıdan oluşmaktadır. A kümesinin 6 elemanlı bir B alt kümesinin aritmetik ortalaması A kümesinin elemanlarının aritmetik ortalamasına eşittir.

AİB kümesinin elemanı 32 olduğuna göre, A kümesinin en büyük elemanının rakamları çarpımı kaçtır?

- A) 9 B) 12 C) 15 D) 18 E) 24

50. Nilay kardeşinden 6 yaş büyüktür. Kardeşi Nilay'ın yaşına geldiğinde kuzenleri Alp doğuyor.

Alp doğduktan kaç yıl sonra Nilay'ın kardeşi ile kuzeni Alp'in yaşları toplamı Nilay'ın yaşına eşit olur?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

51. Bir toptancının deposunda 800 kilogram fasulye ve nohut bulunmaktadır. Bu toptancı fasulyelerin $\frac{2}{5}$ 'ini ve nohutların $\frac{2}{3}$ 'ünü dağıtımına göndermek için nakliye araçlarına yüklüyor. Yükleme sonrasında depoda kalan fasulye ve nohutların toplam miktarı 416 kilogram oluyor.

Buna göre, toptancı nakliye araçlarına kaç kilogram fasulye yüklemiştir?

- A) 224 B) 240 C) 258 D) 272 E) 336

52. Aynı proje için çalışan Esmâ ve Seyfi'nin projedeki görevlerini tam zamanında bitirme olasılıkları sırasıyla $\frac{3}{8}$ ve $\frac{2}{5}$ 'dir.

Ayşe ve Ali'den en az birinin proje görevlerini tam zamanında bitirme olasılığı kaçtır?

- A) $\frac{1}{5}$ B) $\frac{3}{10}$ C) $\frac{5}{8}$
D) $\frac{4}{15}$ E) $\frac{7}{10}$

53. – 54. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Aşağıdaki gibi yan yana sıralanmış 10 hücreden oluşan bir tablo belirli bir kurala göre doldurulmaktadır.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Kural: Tablonun en sağındaki ve en solundaki hücreler hariç diğer tüm hücrelere sağındaki ve solundaki hücrelerde yazan sayıların toplamı yazılacaktır.

Aşağıda örnek bir doldurma gösterilmiştir.

3	7	4	-3	-7	-4	3	7	4	-3
---	---	---	----	----	----	---	---	---	----

53. Aşağıda verilen kurala göre doldurulmuş bir tablonun bir kısmı verilmiştir.

		a		b			5		9
--	--	---	--	---	--	--	---	--	---

Buna göre $a + b$ toplamı kaçtır?

- A) -14 B) -5 C) 4 D) 9 E) 14

54.

6	2								
---	---	--	--	--	--	--	--	--	--

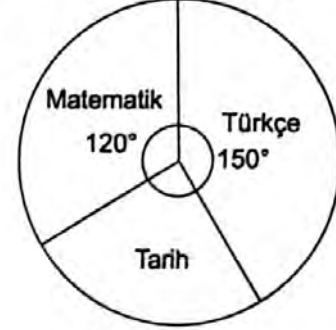
Ayşe'den yukarıda verilen ilk iki hücrelerine sayı yazılmış tabloyu kurala uygun olarak doldurması istenmiştir. Ancak kuralı yanlış anlayan Ayşe her boş hücreye kendinden önce gelen iki hücredeki sayıların toplamını yazarak tabloyu doldurmuştur.

Buna göre Ayşe'nin tabloyu tam olarak doldurduğunda tablonun en sağındaki hücreye yazdığı sayı, Ayşe tabloyu doğru bir şekilde doldursaydı tablonun en sağındaki hücrede yazacağı sayıdan kaç fazladır?

- A) 170 B) 182 C) 188 D) 196 E) 200

55. – 56. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Bir kitapçıdaki Türkçe, tarih ve matematik kitaplarının dağılımı aşağıdaki dairesel grafikte gösterilmiştir.

55. Bu kitapçada 72 tarih kitabı daha olsaydı tarih kitaplarının sayısı Türkçe kitaplarının sayısına eşit olacaktı.

Buna göre, kitapçada kaç adet matematik kitabı vardır?

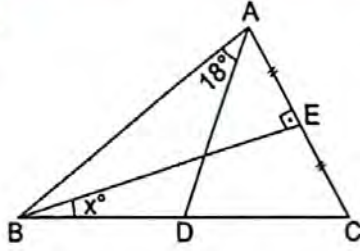
- A) 108 B) 144 C) 180 D) 216 E) 252

56. Bu kitapçıdan bu üç branşın her birinden eşit sayıda kitap satıldığında kalan kitap sayısı 240 adet olmuştur.

Bu kitapçada yapılan satış sonunda kitapçada kalan tarih kitaplarının sayısı 56 olduğuna göre başlangıçta bu üç branştan toplam kaç kitap vardır?

- A) 288 B) 300 C) 324 D) 376 E) 432

57.

ABC bir üçgen
 $BE \perp AC$
 $|AE| = |EC|$
 $|AD| = 2|EC|$

$$m(\widehat{BAD}) = 18^\circ$$

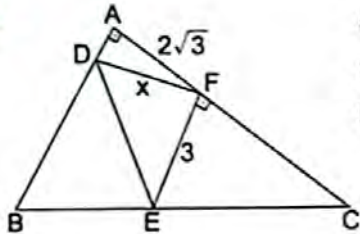
$$m(\widehat{CBE}) = x^\circ$$

Şekilde D ve E noktaları sırasıyla BC ve AC kenarları üzerindedir.

Buna göre, x kaç derecedir?

- A) 12 B) 15 C) 18 D) 24 E) 30

58.

ABC dik üçgen
 BDE eşkenar üçgen

$$AB \perp AC$$

$$AC \perp EF$$

$$|AF| = 2\sqrt{3} \text{ birim}$$

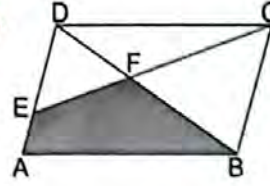
$$|EF| = 3 \text{ birim}$$

$$|DF| = x \text{ birim}$$

Yukarıdaki verilere göre x kaç birimdir?

- A) $\sqrt{13}$ B) $\sqrt{15}$ C) $\sqrt{18}$
 D) $\sqrt{21}$ E) $\sqrt{28}$

59.

ABCD paralelkenar

$$3|AE| = |DE|$$

$$[BD] \cap [CE] = \{F\}$$

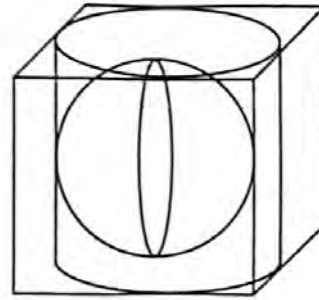
$$E \in [AD]$$

Yukarıda verilen ABFE dörtgeninin alanı 38 birimkaredir.

Buna göre, ABCD paralel kenarının alanı kaç birimkaredir?

- A) 96 B) 108 C) 112 D) 120 E) 128

60.

Üstü açık olan küp şeklinde bir kabın içine tabanı küpün tabanının üstüne gelecek ve küpün yan yüzeylerine teğet olacak şekilde bir silindir yerleştiriliyor. Daha sonra silindir kabın içine küre şeklinde bir cisim silindirin yan yüzeylerine ve tabanına teğet olacak şekilde yerleştiriliyor. Küre tamamen kapalı olup içine su dolmuyor. Oluşan kaptaki tüm boşluklar su ile dolduruluyor. Sadece silindirin içinde bulunan su miktarı ile küp ile silindir arasındaki boşlukta bulunan su miktarının toplamı 0,032 litredir.

Buna göre kürenin çapı kaç birimdir? ($\pi = 3$ alınız)

- A) 0,2 B) 0,4 C) 0,6 D) 0,8 E) 1

Bu testte 60 soru vardır.

1. Oğuz Kağan, Uluğ Türk'ün sözünü beğendi. Ondan sonra ulu kurultay çağırdı. Kırk gün kırk gece yediler, içtiler, sevinçler. Ondan sonra Oğuz Kağan oğullarına yurdunu üleştirip verdi ve dahl dedi ki: "Ey oğullarım! Ben çok yaşadım, çok savaşlar gördüm. Çok kargı ve çok ok attım. Düşmanları ağılattım, dostlarımı güldürdüm. Ben Gök Tanrı'ya borcumu ödedim. Sizlere de yurdumu veriyorum."

Yukarıda bir bölümüne yer verilen Oğuz Kağan Destanı aşağıdaki devletlerden hangisine aittir?

- A) Asya Hun Devleti
B) Kutluk Devleti
C) Tuna Bulgar Devleti
D) Oğuz Yabgu Devleti
E) Avrupa Hun Devleti

2. Türklerde devletin kurucuları ve yöneticileri Tanrı'nın kut verdiği bir soya mensup olmuştur. Hakani Gök Tanrı'nın yeryüzündeki temsilcisi olarak gören bu anlayış, İslam dininin kabul edilmesinden sonra hükümdarlara da verilen bir lakap olan "zillullah fi'l-arz (Allah'ın yeryüzündeki gölgesi)" anlayışına dönüşmüştür

Buna göre Türklerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi savunulamaz?

- A) Meşruiyetin kaynağının ilahi kökenlere dayandığı
B) İslam öncesi dönemdeki uygulamaların kısmen devam ettirildiği
C) Hükümdarların gücünü Tanrı'dan aldığı
D) Siyasi otoritenin kutsal bir temele oturtulduğu
E) Hükümdarın halk tarafından seçildiği

3. Bizans'a karşı yaptığı başarılı akınlar sonucunda İznik'e kadar ilerleyen ve burayı merkez yaparak Türkiye Selçuklu Devleti'ni kuran hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Süleyman Şah
B) I. Kılıç Arslan
C) Alaeddin Keykubad
D) Arslan Yabgu
E) I. Mesut

4.

Görselde örneğine yer verilen bu sanat, el yazması eserlerin süslenmesinde kullanılmıştır. Bu sanatta ilgilenenlere "nakkaş" denilmektedir. Önemli temsilcileri ise Matrakçı Nasuh, Sinan Bey, Nigari ve Nakkaş Osman'dır.

Açıklamalar aşağıdaki sanat türlerinden hangisine aittir?

- A) Minyatür
B) Hat
C) Ebru
D) Tezhip
E) Çinçilik

5. Osmanlı Devleti'nde Vezir Çandarlı Kara Halil tarafından yaya ve müselleme ordusuna Türk gençleri arasından askerler seçilmiştir. Yaya denilen piyade sınıfında her on kişiye bir onbaşı, her yüz kişiye bir yüzbaşı tayin edilmiştir. Müselleme adı verilen süvari birliklerinde ise her otuz kişi bir ocağı meydana getirmiştir.

Buna göre yaya ve müselleme ordusu için aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Süvari ve piyade olarak örgütlendiğine
- B) Askerlerinin yerli unsurlardan oluştuğuna
- C) Onluk sisteme göre teşkilatlandırıldığına
- D) Askerlerin devlet adamları tarafından belirlendiğine
- E) Askerlere hazineден maaş ödendiğine

6. Osmanlı Devleti'nde "kılıç ehli" olarak bilinen seyfiye sınıfı enderun ve diğer eğitim kurumlarından yetişmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin seyfiye sınıfına dâhil olduğu söylenemez?

- A) Tımarlı sipahi
- B) Sancakbeyi
- C) Sadrazam
- D) Vezir
- E) Şeyhülislam

7. Ertuğrul Gazi'nin babasının kim olduğu konusunda iki görüş vardır. Bazı tarihçiler Ertuğrul Gazi'nin babasının Kutalmışoğlu Süleyman Şah olduğunu söylemiştir. Ancak son araştırmalar Ertuğrul Gazi'nin babasının Gündüz Alp olduğunu göstermiştir. Ahmedî, Enverî, Karamanî Mehmet Paşa gibi kişiler de bunu destekleyen şecere hazırlamıştır.

Verilen bilgiler doğrultusunda;

- I. Osmanlı Beyliği'nin ilk dönemleriyle ilgili farklı görüşler söz konusudur.
- II. Osmanlı Beyliği'nin kuruluş tarihi kesinlik arz etmektedir.
- III. Yeni araştırmalar, önceden bilinenlerin değişmesine neden olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

8. Osmanlı Devleti'nin XVII. yüzyılındaki siyasi rakiplerinden birisi olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Safeviler
- B) Fransa
- C) Rusya
- D) Avusturya
- E) Lehistan

9. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin denizlerdeki hâkimiyetinin sarsıldığına kanıt olarak gösterilebilir?

A) Çeşme Baskını'nın meydana gelmesi
B) Preveze Deniz Savaşı'nın kazanılması
C) Patrona Halil İsyanı'nın çıkması
D) Kerden Antlaşması'nın imzalanması
E) Çaldıran Savaşı'nın kazanılması

10.

Tanzimat Fermanı

- Mahkemeler herkese açık olacak ve yargılanmadan kimseye ceza verilmeyecektir.
- Herkes sahip olduğu mal ve mülk üzerinde tasarruf hakkına sahip olacaktır.
- Herkesten gelirine göre vergi alınacaktır.

Tanzimat Fermanı'nın bu maddelerinden yola çıkıldığında aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

A) Hukukun üstünlüğü ilkesine uygun kararlar alındığına
B) İnsan haklarına yönelik adımlar atıldığına
C) Vergi adaletinin sağlanmak istendiğine
D) Hukukta şeffaflık ilkesine göre hareket edildiğine
E) Hukukta ve mahkemelerde birlik sağlandığına

11. Balkanlarda bulunan Yunanistan, Bulgaristan, Karadağ, Romanya ve Sırbistan Osmanlı Devleti'ne karşı mücadele ederek bağımsızlıklarını kazanmışlardır.

Osmanlı Devleti'ndeki bu durum dikkate alındığında;

- I. devletin siyasi gücünün azaldığı,
II. batı sınırlarının daraldığı,
III. ulusçuluk akımından olumsuz etkilenildiği

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

12. Osmanlı Devleti, Mısır sorununun çözülmesi için aşağıdaki devletlerden hangisinin desteğini alabilmek adına bu devlete Balta Limanı Ticaret Antlaşması'yla kapitülasyonlar vermiştir?

A) Fransa B) İngiltere C) Piyemonte
D) Prusya E) Rusya

13. 1908'de içte ve dıştaki gelişmeler nedeniyle İttihat ve Terakki'nin kurduğu meşrutiyet düzenine karşı güçlü bir muhalefet ortaya çıkmıştır. Meşrutî düzene tepki gösteren gelenekçi gruplar 13 Nisan 1909'da İstanbul'da 31 Mart Ayaklanması'nı çıkarmıştır. Bu ayaklanma Selanik'te İttihat ve Terakki'nin kurduğu Hareket Ordusu tarafından bastırılmıştır. Akabinde, ayaklanmada rolü olduğu gerekçesiyle II. Abdülhamid tahttan indirilmiş ve yerine V. Mehmet Reşat tahta çıkarılmıştır.

Osmanlı Devleti'ndeki bu gelişmelerden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

A) İttihat ve Terakki'nin mevcut düzeni koruduğuna
B) 31 Mart Ayaklanması sonucunda taht değişikliğinin meydana geldiğine
C) Rejime karşı çıkan çevrelerin var olduğuna
D) Osmanlı'daki iç sorunların dış politikada başarısızlıklara neden olduğuna
E) Ayaklanmayı çıkaranların ideolojik amaçlarına ulaşamadıklarına

14.

"Her tarafta yabancı subay ve memurlar ile özel ajanlar faaliyettedir... Damat Ferit Paşa'nın başkanlığındaki hükümet acizdir. Yalnız padişahın iradesine boyun eğmekte ve onunla birlikte kendilerini koruyabilecekleri herhangi bir duruma razıdır... Memleketin her tarafında Hristiyan azınlıklar gizli veya açıktan kendi özel emel ve maksatlarını gerçekleştirmeye, devleti bir an önce çökmeye çalışıyorlar..."

Mustafa Kemal'in, Nutuk'ta yer alan bu ifadelerine göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Azınlıkların devletin bütünlüğüne zarar verecek eylemler gerçekleştirdiğine
- B) Padişahın kendi iktidarını sürdürmek için her türlü şartı kabul etme eğiliminde olduğuna
- C) İşgal yıllarında ülkede direniş faaliyetlerinin düzenli bir şekilde yürütüldüğüne
- D) İtilaf Devletlerinin Anadolu'da dolaylı yollarla egemenlik kurmaya çalıştığına
- E) Osmanlı Hükümeti'nin ülkenin içinde bulunduğu duruma kayıtsız kaldığına

15. Rusya, ülkesinde meydana gelen Bolşevik ihtilali nedeniyle aşağıdaki antlaşmalardan hangisini imzalayarak I. Dünya Savaşı'nı terk etmiştir?

- A) Rethondes
- B) Brest-Litowsk
- C) Versailles
- D) Sykes-Picot
- E) Paris

16. Milli davaya inanan mebusların çabalarıyla 28 Ocak 1920'de son Osmanlı Mebusan Meclisi'nde Misakı-milli ilan edilmiştir. Dünyaya da duyurulan bu kararlarda Türk vatanının sınırları çizilmiştir.

Buna göre Misakımilli sınırlarının belirlenmesinde aşağıdaki gelişmelerden hangisi ölçüt olarak kabul edilmiştir?

- A) Amasya Genelgesi
- B) Lozan Barış Antlaşması
- C) Amiral Bristol Raporu
- D) Mondros Ateşkes Antlaşması
- E) Paris Barış Konferansı

17. Sivas Kongresi'nde alınan karar doğrultusunda, yurtta ve dünyada kamuoyu oluşturmak için çıkarılan gazete aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İrade-i Milliye
- B) Ceride-i Milliye
- C) Tasvir-i Efkâr
- D) Aydede
- E) Peyam-ı Sabah

18. 23 Nisan 1920'de Ankara'da açılan Büyük Millet Meclisi'ne başkan seçilen Mustafa Kemal'in önerisiyle bazı ilkeler belirlenmiştir. Tarihe 1 Nolu Kararlar olarak da geçen bu ilkeler 24 Nisan 1920'de yayınlanmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu kararlardan birisi değildir?

- A) Geçici bir hükümet başkanı tanımak ya da padişah vekili atamak doğru değildir.
- B) Büyük Millet Meclisi yasama ve yürütme yetkilerini kendisinde toplamıştır.
- C) Padişah ve halife baskıdan kurtulunca Meclisin vereceği karara göre yerini alır.
- D) Büyük Millet Meclisi'nin üzerinde hiçbir güç yoktur.
- E) Azınlıkların hakları, komşu ülkelerdeki Müslümanların hakları oranında olacaktır.

İNDEKS AKADEMİ

youtube/indexsakademi

19. Ankara'da toplanan Büyük Millet Meclisi, Kuvayımilliye birliklerinin kaldırılmasını ve düzenli ordunun kurulmasını kararlaştırmıştır. Bu karar sonrasında düzenli orduya katılmak istemeyen Çerkez Ethem ve Demirci Mehmet Efe ayaklanma çıkarmıştır. Bu ayaklanmalar İngiltere ve Fransa tarafından desteklenmiştir.

Bu bilgilere dikkat edildiğinde;

- I. Düzenli ordu kurma çalışmaları sonuçsuz kalmıştır.
- II. Ayaklanmalar dış güçler tarafından fırsata çevrilmiştir.
- III. Düzensiz birliklerin dağıtılmasında sorunlarla karşılaşmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

20. Mudanya Ateşkes Antlaşması'nda yer alan;

- I. Türkiye'yle Yunanistan arasındaki çatışmalar sona erecektir.
- II. Yunanistan, Doğu Trakya'yı belirlenen süre içinde Türkiye'ye teslim edecektir.
- III. Ateşkesin imzalanmasını müteakip İstanbul ve Boğazlar TBMM Hükûmetine teslim edilecektir.

maddelerinden hangileri Osmanlı Devleti'nin hukuken sona erdiğini kanıtlamaktadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

21. Atatürk liderliğinde Türk toplumunda büyük bir değişim meydana gelmiştir. Bu değişim toplum hayatının çağdaşlaştırılması ve millileştirilmesine yöneliktir. Bu nedenle Atatürk Dönemi'nde toplumsal alanda birçok inkılap yapılmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu inkılaplardan birisi değildir?

- A) Kılık Kıyafet Kanunu'nun çıkarılması
B) Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın açılması
C) Tekke zaviye ve türbelerin kapatılması
D) Hafta tatilinde değişikliğe gidilmesi
E) Ölçü birimlerinde metrik sisteme geçilmesi

22. Mustafa Kemal'in "Siyasi zaferler ne kadar büyük olursa olsun ekonomik zaferlerle taçlandırılmazsa kalıcı olamaz." sözüyle aşağıdaki gelişmelerden hangisi arasında doğrudan bir bağ kurulamaz?

- A) Kabotaj Kanunu'nun kabul edilmesi
B) Düyun-u Umumiye'nin kapatılması
C) Türkiye İktisat Kongresi'nin düzenlenmesi
D) Soyadı Kanunu'nun çıkarılması
E) Kapitülasyonlara son verilmesi

23. Türkiye'de 1934'te çıkarılan bir kanunla, toplumda sınıf ve ayrıcalıkları vurgulayan ağa, hacı, bey, pa-şazade gibi ünvan ve lakaplar kaldırılmıştır.

Bu kanunun aşağıdaki Atatürk ilkelerinden hangisiyle daha yakın bir ilişkisi söz konusudur?

- A) Milliyetçilik B) Halkçılık C) Laiklik
D) Devletçilik E) İnkılâpçılık

24. "Bu, benim şahsi sorunumdur. Durumu Fransa büyükelçisine daha başlangıçta açıkça ifade ettim. Dünyanın bu durumunda böyle bir sorunun, Türkiye ile Fransa arasında silahlı bir anlaşmazlığa sürüklenmesi kesinlikle mümkün değildir. Fakat ben, bunu da hesaba kattım ve kararımı vermiş bulunuyorum. Şayet ufukta, bu yolda binde bir ihtimal belirirse Türkiye Cumhurbaşkanlığı'ndan ve hatta Büyük Millet Meclisi üyeliğinden çekileceğim ve bir fert olarak bana katılacak birkaç arkadaşla beraber oraya gireceğim. Oradakilerle el ele verip mücadeleye devam edeceğim."

Atatürk'ün bu sözlerinde bahsettiği şehir aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Musul B) İzmir C) Hatay
D) Kerkük E) Batum

25. Aşağıdakilerden hangisi Doğu Bloku ülkelerinin kurduğu örgütlerden birisidir?

- A) Avrupa Konseyi
B) Varşova Paketi
C) Avrupa Ekonomik Topluluğu
D) Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı
E) NATO

26. Türkiye'de 1978'de Uluslararası Para Fonu (IMF) ile bir stand-by antlaşması programı yürürlüğe girmiştir. Ancak bu program, Türkiye'nin önerilen talepleri yerine getirmediği gerekçesiyle 1979'da IMF tarafından iptal edilmiştir.

Bu bilgiler dikkate alındığında Türkiye için aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Ekonomik problemler yaşadığına
B) Anayasa çalışmaları yürüttüğüne
C) Tarım sektörüne yatırım yaptığına
D) İktisadi alanda istikrar sağladığına
E) İşsizlik rakamlarını düşürdüğüne

27. Türkiye'de Tansu Çiller'in başbakanlığı döneminde 1994 yılında önemli bir ekonomik kriz çıkmıştır. Bu ekonomik kriz karşısında "5 Nisan Kararları" olarak bilinen Ekonomik Önlemler Uygulama Planı" devreye konulmuştur.

Buna göre 5 Nisan Kararlarıyla aşağıdakilerden hangisi amaçlanmamıştır?

- A) Para ve finans piyasalarına müdahale etmek
B) Kamu açıklarını denetim altına almak
C) Kamu İktisadi Teşekküllerini özelleştirmek
D) Özel şirketlerden bir kısmını kamulaştırmak
E) Kamuda personel alımlarını sınırlandırmak

28. Türkiye'de Güneş'in doğuş ve batış saatleri yaz ile kış mevsimlerinde değişiklik gösterir. Ortalama güneşlenme süresi kış aylarında daha kısa iken yaz aylarında daha uzundur.

Bu süre farkının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yüzey şekilleri B) Dağların uzanışı
C) Jeolojik yapı D) Mutlak konum
E) Levha hareketleri

29. Türkiye'nin kara sınırlarıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Kuzeydoğu'da Gürcistan'la sınırı vardır.
B) Yunanistan'la olan sınırının çoğunu Meriç Nehri oluşturur.
C) Suriye ile olan sınırının bir kısmında demir yolu vardır.
D) Irak dışındaki diğer sınırlar Milli Mücadele sırasında ya da sonrasında imzalanan antlaşmalarla belirlenmiştir.
E) En kısa sınır Nahçıvan'ladır.

30. Türkiye'nin Akdeniz ve Karadeniz kıyılarında kıyı tiplerinin benzer olmasında;

- I. dağların uzanışı,
II. ekonomik faaliyetler,
III. iklim koşulları,
IV. nüfus miktarı

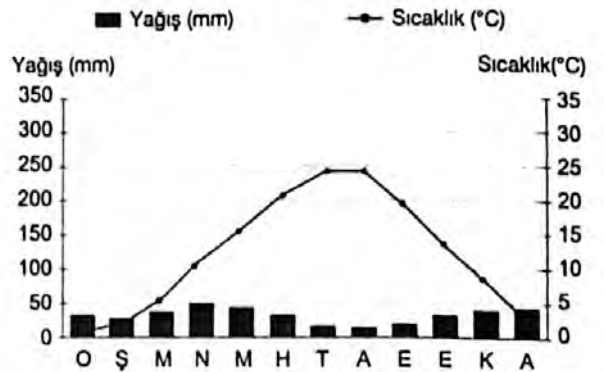
özelliklerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV

31. Türkiye'deki akarsuların, genellikle denge profiline ulaşmamış akarsular olmasının başlıca nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Akarsuların akış hızının fazla olması
B) Yağışların kararsızlığı nedeniyle akarsu rejimlerinin düzensizliği
C) Türkiye'nin, bugünkü yeryüzü şeklini yakın bir jeolojik devirde almış olması
D) Akarsuların kar ve buz sularıyla beslenmesi
E) Akarsularda ulaşım ve taşımacılık faaliyetlerinin yapılması

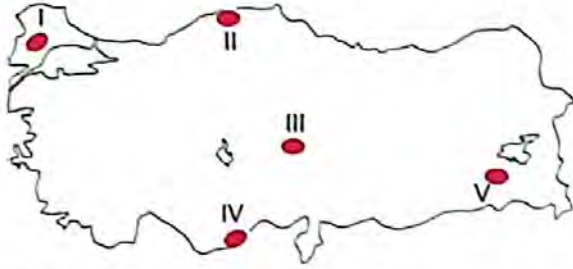
32. Aşağıda, Türkiye'de bir il merkezine alt yıllık ortalama yağış ve sıcaklık grafiği verilmiştir.

Grafikteki bilgiler dikkate alındığında bu il merkezinin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Kayseri B) Gaziantep C) Rize
D) Çanakkale E) Ağrı

33. Bir araştırmacı gözlem yaptığı sahada yabancı zeytin, sakız, mersin, kermezmeşesi, akçakesme, kocayemiş, katırtımağı, defne, sandal, menengiç, keçiboyunu gibi bitkilere rastlamıştır.

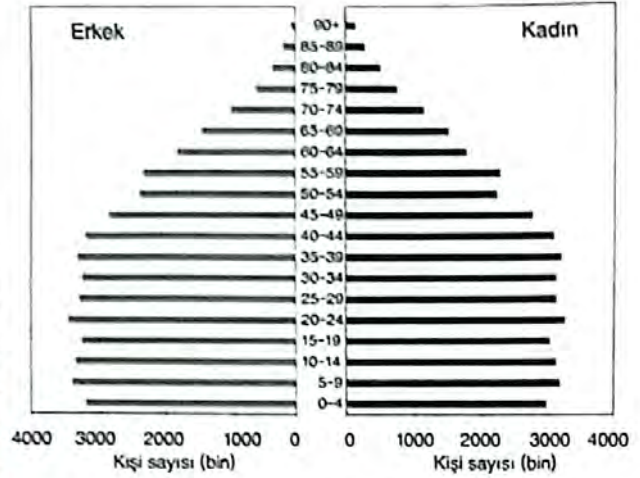
Buna göre, araştırmacının gözlem yaptığı saha haritada numaralandırılan alanların hangisinde yer alır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

34. Karadeniz Bölgesi'nde yaygın olarak görülen orman güllerinin Nur Dağları yamaçlarında, Akdeniz Flora Bölgesi'ne ait Lübnan Sediri'nin ise Erbaa-Niksar çevresinde yetişmesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ülke içi göç hareketliliğinin fazla olması
B) Bu alanların, bitkiler için en uygun iklim olması
C) Kuvaternerde iklim salınımları sırasında bu alanlara yayılmış olmaları
D) Bu alanlarda tahribat sonucu ortaya çıkmış olmaları
E) Bu türlerin endemik bitkiler olması

35. Aşağıdaki grafik 2024 yılında Türkiye nüfusunun yaş gruplarına ve cinsiyete göre dağılımını göstermektedir.

Çalışma çağı, bebeklik çağı, genç nüfus ve yaşlı nüfus terimlerinin tanımları verildiğinde, bu grafikten aşağıdakilerin hangisi ile ilgili yaklaşık bilgi elde edilemez?

- A) Türkiye'nin toplam nüfus miktarı
B) Genç nüfusun yaşlı nüfusa oranı
C) Erkek nüfusun kadın nüfusa oranı
D) Aritmetik nüfus yoğunluğu
E) Kadın ve erkeklerde çalışma çağındaki nüfus oranı

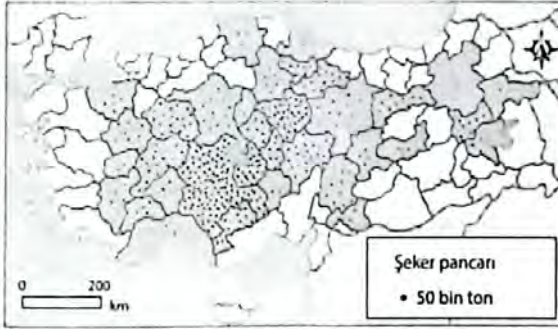
36. Türkiye'deki şehir yerleşmelerinin özellikleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Şehırsel nüfus oranının artması nüfus artış hızını yükseltmektedir.
B) İkincil ve üçüncül ekonomik faaliyetlerde çalışanların oranı şehirlerde daha fazladır.
C) Şehirler, yatay ve dikey olarak kırsal yerleşmelerden daha fazla alan kaplamaktadır.
D) Şehirlerde sosyal ve kültürel hayat daha fazladır.
E) Aldıkları göçlerin etkisiyle zamanla mekansal sorunlar ortaya çıkmıştır.

37. Anadolu'nun, en eski yerleşim merkezlerinden biri olmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi en azdır?

- A) Topraklarının verimli olması
- B) Kayaç türlerinin çeşitli olması
- C) Su kaynakları bakımından zengin olması
- D) Ilıman iklim kuşağında olması
- E) Avrupa ile Asya kıtaları arasında doğal köprü işlevi görmesi

38. Aşağıdaki haritada, Türkiye'deki şeker pancarı ekim alanları gösterilmektedir.

Şeker pancarı tarımının, Marmara, Ege ve Akdeniz kıyılarında yoğun yapılmaması aşağıdakilerden hangisine bağlanabilir?

- A) Kışların ılık olmasına
- B) Yer şekillerinin dağlık olmasına
- C) Toprak türünün elverişsizliğine
- D) Bağlı nemin fazlalığına
- E) Kıyıların daha yüksek gelir getiren ürünlere ayrılmasına

39. Türkiye'de, Kuzeydoğu Anadolu'da aşağıdaki hayvancılık etkinliklerinden hangisi ekonomik bir değer taşımaktadır?

- A) Kümes hayvancılığı
- B) İpek böcekçiliği
- C) Balıkçılık
- D) Büyükbaş hayvancılık
- E) Arıcılık

40. Aşağıdakilerden hangisi önemli mermer yatakları alanlarından biri değildir?

- A) Afyonkarahisar
- B) Elâzığ
- C) Balıkesir
- D) Batman
- E) Kırşehir

41.

Bu alanların hangisinde rüzgâr enerjisi potansiyeli daha yüksektir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

42. Türkiye, Anadolu ve Trakya olmak üzere iki yarımadadan oluşur. Bu iki yarımada arasında ulaşımı kolaylaştırmak için zaman içerisinde çeşitli köprüler inşa edilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu iki yarımadayı birbirine bağlayan köprülerden biri değildir?

- A) 15 Temmuz Şehitler Köprüsü
- B) 1915 Çanakkale Köprüsü
- C) Fatih Sultan Mehmet Köprüsü
- D) Malabadi Köprüsü
- E) Yavuz Sultan Selim Köprüsü

43. Türkiye'de iç ticaret faaliyetlerinin gelişimi 1950'li yıllarından itibaren hız kazanmıştır.

Bu durumun yaşanmasında aşağıdaki gelişmelerden hangisinin etkisi daha azdır?

- A) Ulaşım imkânlarının artması
B) Sanayi tesislerinin sayısının ve çeşitliliğinin artması
C) Tarım ürünlerinin çeşitli olması
D) Turistik kasabaların sayısının artması
E) Semt pazarlarının sayısının artması

44. Aşağıdaki kış turizm merkezi ve bulunduğu il eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Uludağ - Bursa
B) Erciyes - Kayseri
C) Sankamış - Kars
D) Kartalkaya - Düzce
E) Ilgaz - Kastamonu

45. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanlarla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi söylenemez?

- A) I numaralı alanda çığ olasılığı daha azdır.
B) II numaralı alanda orman yangınları çok sık görülür.
C) III numaralı alanda erozyon şiddeti daha fazladır.
D) IV numaralı alanda kütle hareketleri daha sık yaşanmaktadır.
E) V numaralı alanda şiddetli deprem yaşanma olasılığı daha azdır.

46. I. Yokluk

II. Mutlak butlan

III. Nisbi butlan (iptal edilebilirlik)

IV. Tek taraflı bağlamazlık (askıda hükümsüzlük)

V. Tazminat

Türk Borçlar Hukuku'nda sözleşmelerin hükümsüzlük halleri aşağıdakilerden hangileridir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II, III ve IV
E) Yalnız III

47. I. Anne – oğul

II. Dede – torun

III. Eşler arasında

IV. Süt kardeşler arasında

Yukarıdakilerden hangileri arasında hısımlık ilişkisi yoktur?

- A) I-II
B) I-III
C) II-III
D) III-IV
E) I-IV

48. Aşağıdakilerden hangisi, 1982 Anayasası'nda "Kişi hakları ve ödevleri" başlığı altında düzenlenmemiştir?

- A) İspat hakkı
B) Zorla çalıştırma yasağı
C) Bilim ve sanat hürriyeti
D) Yerleşme ve seyahat hürriyeti
E) Grev ve lokavt hakkı

49. I. Cumhurbaşkanı

II. Milletvekili

III. Bakan

IV. Cumhurbaşkanı Yardımcısı

1982 Anayasası'na göre, yukarıdakilerden hangileri kanun teklif etmeye yetkilidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

50. 1982 Anayasası'na göre aşağıdakilerden hangisi olağanüstü hâl ilanı sebeplerinden biri değildir?

- A) Savaş hâli veya savaşı gerektirecek bir durumun ortaya çıkması
B) Anayasal düzeni ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet hareketleri
C) Ağır ekonomik bunalımın meydana gelmesi
D) Tabii afet veya tehlikeli salgın hastalık hâlinin ortaya çıkması
E) Sıkıyönetim ilan edilmesini gerektiren durumların ortaya çıkması

51. I. Türkiye Büyük Millet Meclisi

II. Danıştay

III. Yargıtay

IV. Cumhurbaşkanı

1982 Anayasası'na göre yukarıdakilerden hangileri, Hâkimler ve Savcılar Kuruluna (HSK) üye seçmeye yetkilidir?

- A) I-II B) I-IV C) II-III
D) I-III-IV E) I-II-III-IV

52. Aşağıdakilerden hangisi arasında hiyerarşik denetim ilişkisi bulunmaktadır?

- A) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı – Karayolları Genel Müdürlüğü
B) Adalet Bakanı – Türkiye Barolar Birliği
C) Cumhurbaşkanı – Savunma Sanayii Başkanlığı
D) İçişleri Bakanlığı – Jandarma Genel Komutanlığı
E) Yükseköğretim Kurulu (YÖK) – Üniversiteler

53. I. İl İdare Kurulu

II. İl Genel Meclisi

III. İlçe Şube Başkanlıkları

IV. Belediye Encümeni

Yukarıdakilerden hangileri mahallî idare birimleri arasında gösterilemez?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) I, II ve III E) III ve IV

54. I. Uyarma

II. Kınama

III. Aylıktan kesme

IV. Kademe ilerlemesinin durdurulması

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre, aday memurluk süresi içinde yukarıdaki disiplin cezalarından hangisini alanların memurlukla ilişkisi kesilir?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) Yalnız IV E) Yalnız III

55. 62. Uluslararası Antalya Altın Portakal Film Festivali Ulusal Uzun Metraj Film Yarışması'nda "En İyi Film" ödülünü alan yapım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tavşan İmparatorluğu
- B) A Poet
- C) Beni Sakın Bırakma
- D) Roman Gibi
- E) İlahi Komedi

56. Edirne'de her yıl 5-6 Mayıs'ta düzenlenen Kava Şenlikleri kapsamında Roman kültüründe baharın gelişini kutlamak için yaygın olan uygulama aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gül ağacının dibine dilek gömülmesi
- B) Ateşin üzerinden atlanması
- C) Kırmızı-beyaz ipliğin bileğe bağlanması
- D) Yumurta tokuşturulması
- E) Tuzlu çörek yiyip rüyada kısmet beklenmesi

57. Aşağıdaki kültürel varlıklardan hangisi 2025'te UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne Türkiye adına yeni bir kayıt olarak eklenmiştir?

- A) Göbeklitepe
- B) Afrodisyas
- C) Sardes (Sardis) Antik Kenti ve Bin Tepeler Lidya Tümülüsleri
- D) Arslantepe Höyüğü
- E) Diyarbakır Surları ve Hevsel Bahçeleri

58. Azerbaycan'dan Türkiye'ye dönerken düşen TSK'ya ait C-130 askeri kargo uçağı hangi ülkede düşmüştür?

- A) Azerbaycan B) Ermenistan C) Gürcistan
- D) Kırgızistan E) Irak

59. Türkiye'de 694 milyon tonluk nadir toprak elementleri (NTE) rezervi hangi ilde tespit edilmiştir?

- A) Kütahya B) Eskişehir C) Afyonkarahisar
- D) Balıkesir E) Sivas

60. Singapur'da düzenlenen Dünya Para Yüzme Şampiyonası'ndan 5 altın madalya ile dönerek Türk spor tarihine damga vuran millî sporcumuz aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sümeyye Boyacı B) Sevilay Öztürk
- C) Defne Kurt D) Beytullah Eroğlu
- E) Fatma Çağla Demir

2026 KPSS

GENEL YETENEK - GENEL KÜLTÜR

TÜRKİYE GENELİ DENEME SINAVI

ÇÖZÜMLER 01

İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

1. Öncüldeki cümlede anlatılmak istenen, uzun bir sanat yaşamı boyunca şairlerin şiir anlayışlarını birkaç kez değiştirmelerinin aslında olağan bir durum olduğudur. “Yetmiş yılı aşan şairliği boyunca bir şairin şiir anlayışını bir ya da birkaç kez değiştirmesi ---- değildir” kısmında boşluk, bu duruma duyulan şaşkınlığın aslında gereksiz olduğunu ifade etmelidir. Çünkü bir sanatçının, özellikle de uzun yıllar boyunca yazan bir şairin düşünce dünyasında ve estetik anlayışında değişiklikler yaşaması doğal karşılanır. Bu nedenle ilk boşluğa **“şaşırtıcı değildir”** ifadesi yerleştirildiğinde cümle hem mantık hem de anlam açısından uygun bir bütünlük kazanır. Devamında ise yazar, İlhan Berk örneğini vererek bu genellemeyi özel bir duruma bağlar. “Ama İlhan Berk ... ilk kitabı olarak ---- İstanbul’dan itibaren şiir hakkındaki görüşlerini pek değiştirmemiştir.” cümlesinde anlatılan, İlhan Berk’in uzun şiir serüveni boyunca temel şiir anlayışını koruduğudur. Buradaki boşluğa onun o dönemde kabul ettiği, sahiplendiği anlayışı anlatan bir kelime gelmelidir; **“benimsediği”** ifadesi bu anlamı en iyi karşılar çünkü “benimsemek”, bir düşünceyi ya da estetik anlayışı içselleştirip ona bağlı kalmak demektir. Dolayısıyla “ilk kitabı olarak benimsediği *İstanbul*’dan itibaren” ifadesi, İlhan Berk’in şiir anlayışını o dönemden sonra pek değiştirmediyi ortaya koyar.

Diğer seçenekler neden olmaz?

B) zorunlu – algıladığı

“Bir şairin anlayışını değiştirmesi zorunlu değildir” demek, “değiştirmesi gerekmiyor” anlamına gelir.

Oysa cümlede yazar, değiştirmenin doğal ve beklenir bir durum olduğunu söylemektedir. İkinci boşluktaki “algıladığı *İstanbul*” ifadesi de anlamsız olur. Bir eser bir bütün hâlinde algılanmaz; okunur, yazılır veya benimsenir.

C) bağlayıcı – sorguladığı

“Bağlayıcı değildir” ifadesi, “zorunluluk getirmez” anlamına gelir fakat cümlede şairin anlayışını değiştirmesinin doğal olduğundan bahsedilmektedir; bağlayıcılıkla ilgisi yoktur. “Sorguladığı *İstanbul*” da yanlış olur çünkü burada “*İstanbul*” kitabı şairin sorguladığı değil, kendi anlayışını ortaya koyduğu eserdir.

D) gizemli – özümlediği

“Gizemli değildir” ifadesi anlamsızdır; bir şairin anlayış değişimi gizemli olamaz, doğal veya şaşırtıcı olabilir.

E) inandırıcı – sağladığı

“İnandırıcı değildir” ifadesi cümledeki mantığa uymaz, şairin anlayış değişikliğinin inanılır olup olmaması söz konusu değildir. “Sağladığı *İstanbul*” ifadesi söz dizimi bakımından anlamsızdır, bir kitap “sağlanmaz”.

2. “...bireyi pusula olarak toplumsal manzaralar çizilen...” ifadesi, Adalet Ağaoğlu’nun öykülerinde toplumsal gerçekleri ya da dönemin insan ilişkilerini doğrudan anlatmak yerine, bunları bireyin iç dünyası üzerinden yansıtmaya biçimini anlatır. Yani yazar, toplumun genel durumunu göstermek için geniş kitlelere ya da büyük tarihsel olaylara odaklanmaz; bunun yerine, tek bir bireyin duygularını, korkularını, çatışmalarını, yaşadığı iç çöküntüleri vb. merkeze alır. Bu bireysel çözümlemeler aslında toplumun genel ruh hâlini, dönemin değer çatışmalarını ve sosyal değişimleri ortaya koyar. Kısacası yazar, bireyi toplumu anlatmada bir araç ve kriter olarak kullanmıştır.

Diğer seçenekler neden olmaz?

- A) Sosyal olayların aslında kişinin yaşadıklarıyla dolaylı yoldan ilintili olduğunu kanıtladığı → “Kanıtlamak” ifadesi yazarın amacıyla bağdaşmaz. Adalet Ağaoğlu, sosyolojik bir kanıt sunmaz; sanatsal bir anlatım kurar. Dolayısıyla bu seçenek yanlış yönlüdür.
- B) Bireysel konuların ilgi çekmesinden ötürü toplumsal olayları arka plana ittiği → Parçada yazarın toplumu geri plana ittiği değil, toplumu birey üzerinden anlattığı söylenmektedir. Yani toplum yine görünür ama dolaylı biçimde vardır. Bu nedenle yanlıştır.
- C) İnsanın yaşadığı gerçekliği toplumsal şartlar altında dönüştürdüğünü düşündüğü → Parçada Adalet Ağaoğlu’nun amacı bireyin topluma nasıl yön verdiğini değil, bireyin iç dünyası aracılığıyla toplumu anlamaya çalışmaktır. C seçeneği ise “Toplum bireyi değiştirir.” anlamındadır, bu yüzden parçanın vurgusuyla örtüşmez.
- D) İnsanı toplumsal çözümleme ile çerçevelemenin aracı ve ölçütü olarak kullandığı → “Pusula” ifadesi “yönünü belirleyen araç” demektir. Yazar toplumu doğrudan anlatmak yerine, bireyi merkeze alır; bireyin iç dünyasını çözümleyerek toplumsal yapıyı görünür kılar. Yani birey, toplumun anlaşılmasında bir araç ve ölçüt işlevi görür.

E) Bireyin toplumsal alanda edinemediği yeri kurgusal bağlam içerisinde verdiği → Bu seçenek, toplumsal dışlanma veya bireyin toplumda yer bulamayışıyla ilgilidir; parçada böyle bir vurgu yoktur.

ABCDe

3. Cümle analizi sorularında önce seçenekler, ardından öncüldeki cümleler okunmalıdır. Buna göre seçenekler incelendiğinde şu yargılara ulaşılır:

- I. cümle: “Bugün uluslararası bir şöhret sahibi olan Haruki Murakami, Rüzgârın Şarkısını Dinle’de yazarlığa adım atışının hikâyesini anlatıyor.” → Bu cümlede, yazarın yazarlığa başlangıcı anlatılmaktadır.
- II. cümle: “Kısa ve sıcak üsluplu bir anlatı bu, okuru sıkımsıyor ve derinlere götürüyor.” → Eserin içten, sürükleyici olduğu ve okuyucuyu sıkmadığı belirtilmektedir.
- III. cümle: “...bu ilk romanın onda ayrı bir yeri olduğunu, kitabın 2014 yılı baskısına eklediği son sözden öğreniyoruz:” *“Benim için kesinlikle yeri doldurulmaz, çok eski arkadaşım gibi; hep sırdaş oldu bana.”* → Bu cümlede yazar, kitabının ona sırdaş olmasından ötürü kitabını önemli görüyor.
- IV. cümle: *“Tekrar bir araya gelmemiz mümkün görünmese de* vurgusu önemli çünkü Murakami hayranlarının pek alışkın olmadığı bir tarzı var *Rüzgârın Şarkısını Dinle’nin.”* → Bu cümlede “Murakami hayranlarının alışkın olmadığı bir tarz” ifadesi geçmektedir. Bu söz, romanın yazarın sonraki tarzına benzemediğini yani alışılmış çizgisinden farklı olduğunu anlatır. Fakat “okurların beğenmediği, kitabın sevilmediği, yeterince ilgi görmediği” anlamına gelmez. “Alışkın olmamak” sözü ile “beğenmemek” kavramı farklıdır. Yani burada sadece bir üslup farkı vurgulanmaktadır, olumsuz bir değerlendirme yapılmamaktadır.
- V. cümle: “Sonraki romanlarında bu eserinden farklı olarak gerçeküstü dünyalarda dolaşan, yalnızlığın hüznüne nüfuz eden, ucu açık metaforlarla şaşırtan, tuhaf kurgular ya da melez anlatım teknikleri deneyen bir yazar portresi çizmiştir.” → Burada “sonraki romanlarında bu eserinden farklı olarak” ifadesi kullanılmıştır. Yani *Rüzgârın Şarkısını Dinle’nin* diğerlerinden ayrıldığı söylenmektedir.

ABCDe

4. I. cümle:

“Dünya çapında yaygın biçimde ifade edilen ve kökeni bilinmeyen bir iddiaya göre yutulan sakız sindirilemediği için yıllarca midenizde ya da bağırsaklarınızda kalabilir.” → Burada, halk arasında yaygın bir inanış / söylenti anlatılmaktadır: “Yutulan sakız, sindirilemez ve yıllarca midede kalır.” Bu, doğruluğu kesin olmayan bir iddiadır.

II. cümle:

“Meşhur söylentinin sindirimle ilgili kısmında bir gerçeklik payı olsa da vücutta kalma süresi yıllarla değil, saatlerle ifade edilebilecek ölçüdedir.” → Burada yazar, ilk cümledeki iddiayı tamamen reddetmemektedir; “bir gerçeklik payı olsa da” diyerek kısmen doğru olduğunu söylemektedir. Ama hemen ardından “yıllarca değil, saatlerce” diyerek bu inancın abartıldığını ve gerçeğin farklı olduğunu açıklamaktadır.

Buna göre seçenekler incelendiğinde şu yargılara ulaşılır:

- A) I. cümlede öne sürülen görüşü destekleyen bir kanıt sunmaktadır. → Hayır. Tam tersine, I. cümledeki iddiayı desteklememekte, onun süresini kısaltarak yanlışlayıp düzeltmektedir.
- B) I. cümlede ifade edilen durumu yanlışlayan bir örnek ortaya koymaktadır. → “Örnekleme yoktur, açıklama yapılmaktadır. Ayrıca tamamen yanlışlamamaktadır, “biraz doğru ama abartılı” yargısı iletilmektedir.
- C) I. cümlede bahsedilen iddianın kısmen doğru olduğunu belirtmektedir. → “Bir gerçeklik payı olsa da” ifadesi zaten “kısmen doğru” anlamına gelir. Yani II. cümle, iddiayı tümüyle reddetmez; sadece abartısını düzeltir.
- D) I. cümlede söz edilen rivayetin nereden çıktığının bilinmediğini vurgulamaktadır. → Bu bilgi I. cümlede vardır (kökeni bilinmeyen), II. cümlede yer almamaktadır. Ayrıca cümlelerde tartışmacı anlatım değil, açıklayıcı anlatım vardır.
- E) I. cümlede ele alınan durumun vücuda nasıl zarar verdiğini dile getirmektedir. → II. cümlede zarardan hiç bahsedilmemektedir.

ABCDe

5. Birleşme sırasında kelimelerinden hiçbirisi veya ikinci kelimesi anlam değişikliğine uğramayan birleşik kelimeler ayrı yazılır. Çünkü “çalı” ve kuş” sözcükleri gerçek anlamlarını korumaktadır, ayrı yazılmalıdır. Kelimelerden her ikisi veya ikincisi, birleşme sırasında anlam değişmesine uğradığında bu tür birleşik kelimeler bitişik yazılır. A’da “itdirseği” hastalık, B’de “aslanağzı” çiçek, C’de “beştaş” oyun ve D’de “gülkurusu” renktir.

ABCD E

6. A > Gelişmiş bir toplumda da bireyler mutludur, sosyal kalkınma hızlıdır. > Sıralı cümleleri ayırmak

C > Edebiyatımız, diğer edebiyatlarla boy ölçüşecek kadar güçlüdür, gözdeleleri olan... > Ara söz ve ara cümleleri ayırmak

D > Nitekim Türk edebiyatı, okumayı seven dimağları ve anılarda yaşayanların hafızalarını taze tutmuş ve onları yeşertmiştir. > Yüklemden uzak düşmüş özneyi belirtmek

E > ...romanlar, eleştiriler, biyografiler, makaleler, söyleşiler sayesinde... > Art arda sıralanan eş görevli sözcükleri ayırmak

ABCDE

7. Parça incelendiğinde

- aralandığı, karanlığa, adım > ünsüz yumuşaması (ara-la-n-dık-ı, kara-nlık-a, at-ım)
- ufacık > ünsüz düşmesi (ufak-cık)
- yapıtta, ilişkisi > ünsüz benzeşmesi (yap-ıt-da, iliş-gi-s-i)
- ayrıntıları, gerçeklikle > ünlü düşmesi (ayır-ıntı-lar-i, gerçek-lik-ile)

ses olaylarına ulaşılır. Parçada ünlü daralması yoktur. (karşı-laş-ıyor-uz, boz-ul-uyor, sil-in-iyor, al-ıyor)

ABCDE

8. Fiilimsi ekleri şunlardır:

- **İsim-fiil:** -mA, -Iş, -mAk (mayışmak)
- **Sıfat-fiil:** -An, -Ası, -mEz, -Ar, -dlk, -EcEk, -mİş (anasımezdikecekmiş)
- **Zarf-fiil:** “-ken, -Alı, -EslyE, ...-r ...-mAz, ...-A ...-A, -İp, -İnce, -ArAk, -mAdAn, -mAkslzn, -dlğİndA, -dlkçA, -cAsınA” (Ali madan dağında yaramazken ince ip atarak incelmeksizin dikçe durdu)

Buna göre,

- I > çarpmasıyla (çarp-ma-s-ı-ile) isim-fiil
- II > çarpışmadaki (çarp-ış-ma-da-ki) isim-fiil, değiştirmeye (değiş-dir-me-y-e) isim-fiil, yetecek (yet-ecek) sıfat-fiil
- III > itilerek (it-il-erek), sıkıştıkça (sık-ış-dıkça), kıvrılıp (kıvrıl-ıl-ıp) zarf-fiil, kısalma (kıs-a-l-ma) isim-fiil, itilen (it-il-en) sıfat-fiil, denilen (de-n-il-en) sıfat-fiil
- IV > tırmandırarak (tırman-dır-arak) zarf-fiil, yükselme (yüksek-l-me) isim-fiil
- V > yükselmesi (yüksek-l-me-s-i) isim-fiil

sonuçlarına ulaşılır.

ABCDE

9. İsim tamlamalarında tamlanana “neyin, kimin” sorusu sorulunca belirtili isim tamlaması, “ne” sorusu sorulunca belirtisiz isim tamlaması bulunur. Belirtili isim tamlamasında tamlayan “-ın”, tamlanan “-ı” eki alır. Belirtisiz isim tamlamasında sadece tamlanan “-ı” eki alır. Tamlayanda herhangi bir sıfat varsa da orada sıfat tamlaması vardır.

Buna göre,

- I > timsah gözyaşları (belirtisiz isim tamlaması)
- II > etimolojik köken (sıfat tamlaması) - nasıl köken?
- III > bu ifade (sıfat tamlaması) - hangi ifade?
- IV > sahte suçluluk (sıfat tamlaması) - nasıl suçluluk?
- V > keder gösterisi (belirtisiz isim tamlaması)

sonuçlarına ulaşılır.

ABCDE

10. İsim tamlamasında tamlanan eki iyelik ekidir. Ayrıca kelimenin başına “onun” sözcüğünü getirip cümle- nin tamamını okuduğumuzda anlamlı oluyorsa bu sözcük iyelik eki almıştır.

Buna göre,

- II > zaman *algısı* (onun algısı)
- III > laboratuvar *ortamı* (onun ortamı)
- IV > bunun *nedeni* (onun nedeni)
- V > fikir *birliği* (onun birliği)

tamlamaları isim tamlamasıdır ve tamlananlar iyelik eki almıştır. Ancak “zamanı” sözcüğü “onun zamanı” ölçmesi ile beyni...” denemediği için belirtme duru- mu eki almıştır.

ABCDE

İNDEKS AKADEMİ

11. Cümlelerin öğelerini bulabilmek için öğelerin sorula- rını bilmek ve bu soruları yükleme sormak gerekir. Yükleme bulmak için bir soru yoktur. Yükleme; iş, oluş, hareket, durum bildiren ve içinde yargıyı barındıran dil birimidir. Yükleme bulunurken “deyimler, yardımcı eylemler, tamlamalar, ikilemeler” ayrılmaz. Öğeleri bulmak için aşağıdaki sorular yükleme sorulur:

- **Özne:** kim, ne
- **Belirtili nesne:** kimi, neyi, nereye
- **Belirtisiz nesne:** ne (Önce özne bulunur, ardın- dan bir kez daha “ne?” sorusu sorulursa nesne bulunmuş olur.)
- **Dolaylı tümleç (yer tamlayıcısı):** kime, kimde, kimden, neye, neyde, neyden, nereye, nereden, nereden
- **Zarf tümleci:** ne zaman, nasıl, niçin, kim için, ne ile, kim ile, ne kadar

Buna göre öncüldeki cümle, öğelerine aşağıdaki şekilde ayrılır:

1984 yılındaki Dünya Satranç Şampiyonası / Rus yarışmacı Anatoli Karpov’un endişe verici düzeyde zayıflamasından ötürü / aniden / iptal edilmişti. (iptal edilen ne? - neden iptal edildi? - nasıl iptal edildi? - yükleme (özne - zarf tümleci - zarf tümleci - yükleme)

ABCDE

12. Parçada taze meyve ve sebzeler ile onları sak- lanma ve taşıma durumları hakkında genel bilgi verildiği için açıklama, “...”kısa bir zaman diliminde besin değerleri bakımından **en** iyi durumdadır.” ifa- desinde diğer besin değerleriyle kıyaslandığı için karşılaştırma, “**Söz gelimi** dondurulacak bir yeşil sebze” örnekleme, “Ancak uzun taşıma süresi ya da uygun olmayan saklama **koşullarından dolayı** market ya da pazar tezgâhlarında tüketicilerle bu- luşuncaya kadar besin değerlerinin bir bölümünü kaybeder.” sözü gerekçelendirme yani neden-so- nuç ifadesidir. Ancak parçada “bu nedir, bu kimdir?” sorularına cevap veren ve bir varlığı tarif etmeye yarayan tanımlama yoktur.

ABCDe

13. Parçada ördek tüylerinin su geçirmezlik ve yalıtım özellikleri anlatılmaktadır. I. cümlede başlangıç bil- gisi verilmektedir: Ördekler tüylerini yağla kaplar. II. cümlede Bu yağ tüyleri hidrofobik yaptığı yani su geçirmezlik açıklaması yapılır. III. cümlede tüy- lerin yapısının suyu dışarıda tuttuğu söylenir. Aynı konuya devam edilir. Buraya kadar su iticilik ve su geçirmezlik özelliği anlatılmıştır.

V. cümlede tüylerdeki dallanmalar ve aradaki boş- luklardan söz edilir. VI. cümlede ise bu boşluklarda sıkışan hava vücut sıcaklığını koruduğu anlatılır. IV. cümlede genel biyolojik bir karşılaştırma içere- mektedir. Parçanın önceki cümlelerinde geçen *su geçirmezlik, hidrofobi, tüy yapısı ve sıcaklığı koru- ma* konularıyla doğrudan ilişkili değildir. Metnin geri kalanında tüy katman sayısı ya da dalma derinliği konusu hiç yok. Bu nedenle IV. cümle hem temayı hem açıklayıcı zinciri kesmektedir.

ABCDe

14. Parçanın iki temel konusu / anlam odağı vardır: hapşırmanın fizyolojik nasıl gerçekleştiği ve uyku sırasında hapşırmanın neden gerçekleşmediği.

I. cümlede hapşırma refleksinin nasıl başladığı, II. cümlede ise beynin bu refleksi nasıl yönettiği anlatılmaktadır. Bu bölümde tamamen hapşırma mekanizması anlatılmıştır. III. cümlede uyku pozisyonunda burnun daha hassas hâle gelmesi, IV. cümlede bu hassasiyetin nasıl dengelendiği, V. cümlede beynin REM uykusunda motor nöronları kapatması, VI. cümlede ise REM atonisinde hapşırmanın bastırılması anlatılmıştır. Bu bölüm tamamen uykuda hapşırmamanın nedenleri anlatılmaktadır. Yeni paragraf, metnin ikinci ana fikrine geçildiği yer olan III. cümleyle başlamalıdır.

ABCDE

İNDEKS:AKADEMİ

15. Parçada, su tadının algılanmasıyla ilgili tarihsel ve bilimsel gelişmeyi anlatılmaktadır.

II. cümlede tarihsel başlangıç bilgisi verilmiştir dolayısıyla giriş cümlesi olmalıdır. III. cümlede tarihsel görüşten sonra gelen “görüşün evrimi” cümlesi II. cümlelerin devamı niteliğindedir. V. cümlede bilim insanlarının su tadının gerçekten var olabileceğini düşünmeye başlaması anlatılmıştır. Yani eski görüşün bilimsel olarak sorgulanmaya başlanmasıdır. Bu cümle, tarihsel tartışmadan bilimsel gözlemlere geçişi sağlar. Bu nedenle III. cümleden hemen sonra gelmesi gerekir.

IV. cümlede, V. cümledeki “memelilerde de olabilir” varsayımını test eden modern çalışma anlatılmıştır. Bu yüzden V. cümleden sonra gelmelidir.

I. cümlede ise IV. cümledeki “deneyler yapıldı” açıklamasının sonucudur. Dolayısıyla en sona gelmelidir. Buna göre sıralama II - III - V - IV - I şeklinde olmalıdır.

ABCDE

16. I. cümlede okura günlük hayattan bir durum sunulduğu anlatılmıştır. II. cümlede “Bu olguya ‘dönüş yolculuğu etkisi’ denir.” ifadesiyle ise bu durumun adı verilmiştir ve akademik arka plan açıklanmıştır. III. cümlede etki için yaygın açıklama verilmiştir. Bu cümle, neden-sonuç açıklamasıdır ve bilimsel bulgulara geçişten önce gelmelidir. IV. cümlede bu etkiyi ölçen deneylerin sonuçları verilmektedir. Yani bilimsel kanıt sunulmaktadır. V. cümlede zaman algısıyla ilgili çalışmaların, yuvarıdaki açıklamayı desteklediği söylenmektedir. Bu da IV. cümlelerin devamıdır çünkü destekleyici bilimsel veri verilmiştir. Buna göre sıralama I - II - IV - III - V şeklinde olmalıdır. Yani III ve IV. cümle birbiriyle yer değiştirmelidir.

ABCDE

17. Parçada insanın varoluşunu kendi kendine kurduğu, bu varoluşun temeli çocuklukta alınan eğitimle ve dünyayı sorgulamayla ilgili olduğu ve hataların varoluş sürecinin doğal ve geliştirici bir parçası olduğu anlatılmaktadır.

- A) Çevreyi sorgulamak, temel eğitim, başlangıç koşulları gibi dışsal öğelere vurgu vardır. Bu yüzden A eksik ve yanlıştır.
- B) Parça bunun tam tersini savunmaktadır. Bireyin kendisi özünü belirler, toplumsal roller değil.
- C) Parçada “toplumsal gelişim” odak noktası değil. Metnin vurgusu bireyin kendi varoluşunu kurmasıdır, toplum tarafı geri plandadır.
- D) Parça bunun tam tersini savunmaktadır. “Hatalar olacaktır ve olmalıdır.” Hata yapmamak amaç değil hatta hatalar gereklidir yargısı savunulmaktadır.
- E) Varoluşu bireyin kendisinin yapılandırması, bunun çocukluktan başlayan eğitim ve sorgulama ile gerçekleşmesi ve hataların sürecin gerekli bir parçası olması E seçeneğini doğrudan karşılamaktadır.

ABCDE

18. Parçanın ana konusu artık saniyenin neden eklendiği sorusuna doğrudan cevap veren açıklamalardan oluşmaktadır.

A > Parçanın net şekilde ifade ettiği şudur:

“Böylece atomik saatle güneş saati arasındaki fark kapatılmış oluyor.” Yani artık saniye ekleme işleminin amacı, iki zaman sisteminin birbirinden sapmasını önlemek atomik zaman çok hassastır. Güneş zamanı Dünya’nın dönüşüne bağlıdır (dalgalanıyor).

Diğer seçenekler neden olmaz?

- B) Parçada yılın son gününü astronomik gözleme göre ayarlamaktan bahsedilmiyor. Yalnızca iki zaman sisteminin senkronizasyonundan söz edilmektedir.
- C) Parça yörünge ile değil, Dünya’nın kendi eksenindeki dönme hızıyla ilgileniyor. Artık saniye öngörü yapmayı değil, zaman farkını düzeltmeyi amaçlar.
- D) Mevsimler Dünya’nın Güneş etrafındaki dolanımıyla ilgilidir. Parçada bu konuya hiç değinilmemiştir.
- E) Atom saatlerinin hızını artırmak değil, Dünya’nın düzensiz dönüşüne uyum sağlamak için takvime 1 saniye eklemek amaçlanıyor. Yani saatler değişmiyor, takvim ayarlanıyor.

ABcDE

19. A) Parçanın ilk iki cümlesinde doğrudan geçmektedir: “Bu davranış iki bin yıl önce de vardı... Mısır papirüs ihracatını yasaklamıştı.”
- B) Parçada hiçbir yerde papirüsün yeniden yayılmasından, tekrar kullanılmasından veya kodexin papirüs sayesinde ortaya çıktığından bahsedilmemiştir. Tam tersine codexin parşömenlerden oluştuğu söylenmiştir.
- C) Parçada “Papirüs yokluğunda... parşömen yapmayı başardılar.” şeklinde geçmektedir.
- D) Parçada tam olarak “Parşömen papirüsten daha dayanıklıydı, üstelik iki tarafına da yazılabiliyordu.” şeklinde geçmektedir.
- E) Parçada Mısırlılar (papirüs yasağı), Bergama (parşömen), Akdeniz uygarlıkları (codex) bilgileri verilerek hepsinin birbirinin sonucunu etkilediği anlatılmaktadır.

ABcDE

20. Parçadaki şu üç cümle A seçeneğinin doğruluğunu kanıtlar:

- O dönemde “kısıtlı sağlık bilgisi nedeniyle” hastalığın beyin temelli olduğu anlaşılamıyordu.
- Bu yüzden hastalığın “çeşitli metafizik varlıklar” yüzünden oluştuğu düşünülüyordu.
- Sadece Babilliler değil Asurlular, Mısırlılar ve Antik Yunanlar da hastalığı metafizik nedenlere dayandırıyor.

Yani burada metafizik açıklama bilimsel bilginin sınırlı olması demektir.

Diğer seçenekler neden olmaz?

- B) “...epilepsinin fizyolojik bir rahatsızlık olduğunu ve tıp dışındaki uygulamalarla tedavi edilemeyeceğini açıkladı.” Yani Hipokrat tıp dışı tedavi olmaz demektir.
- C) “Babil tabletlerinde epilepsi anlatılıyor.” ve “Çivi yazılı, tıp dersi niteliğinde tabletler...” ifadeleri geçmektedir. Yalnızca “mitolojik öyküler” vardır, şeklinde bir bilgi yoktur.
- D) “Epilepsinin etrafıca anlaşılması ve etkili modern ilaçların geliştirilmesi 1900’lü yılları buldu.” Yani modern ilaç tedavisi Antik Yunan’da değil, 20. yüzyılda ortaya çıkmaktadır.
- E) “Epilepsi tarih boyunca pek çok uygarlığın ilgisini çekmiş.” ve “20. yüzyılda modern ilaçlar geliştirilmiş.” bilgileri vardır. “Çalışmalar 20. yüzyıldan sonra unutulmuştur.” şeklinde bir bilgi yoktur.

ABcDE

21. “Dönüm noktası” ifadesi Hipokrat’ın epilepsinin doğaüstü bir durum olmadığını, beyinle ilişkili fizyolojik bir hastalık olduğunu ilk kez bilimsel olarak açıklamasına gönderme yapmaktadır. Çünkü parça, Babillilerden Mısırlılara kadar pek çok uygarlığın epilepsiyi metafizik varlıklara bağladığını anlattıktan sonra, Hipokrat’ın *Kutsal Hastalık Üzerine* adlı kitabıyla bu anlayışı kökten değiştirdiğini yani hastalığı ilk kez bilimsel bir temele oturttuğunu belirtmektedir. Dolayısıyla dönüm noktası, hastalığın doğaüstü açıklamalardan kurtulup bilimsel-fizyolojik bir çerçevede ele alınmaya başlanmasını ifade eder.

ABcDE

22. Parçada Sartre'ın edebiyatla ilişkisi şöyle anlatılıyor:

- Fikirlerini romanlarında ve tiyatro oyunlarında “canlı karakterlerle işlediği” söyleniyor.
- Düşünsel fikirlerini edebiyata aktardığı belirtiliyor.
- Entelektüel tavrını eyleme dönüştürdüğü anlatılıyor.

Ama parçada şu yargılar yoktur:

- “Yazarlığının temeli bireyin duygusal iç çatışmalarıdır.”
- “Eserlerinde bireyin duygusal psikolojisine odaklanır.”
- “Özellikle içsel çatışmaları analiz eden bir anlatı kuran.”

Diğer seçenekler neden olur?

- A) “...romanlarında ve tiyatro oyunlarında fikirlerini canlı karakterlerle işlemiştir.”
- B) “...insanın dünyaya önceden belirlenmiş bir öz yerine radikal bir özgürlükle geldiğini savunur.” ve “...hayat, hazır anlamların aksine seçimlerle, sorumlulukla ve cesaretle şekillenir.” ifadeleri
- C) “...sömürgeciliğe, savaflara ve adaletsizliklere karşı güçlü bir ses olarak öne çıkmıştır.” ve “Entelektüel sorumluluğu eylemle buluşturmuştur.” ifadeleri
- D) “Akademik kürsülerden taşan etkisi; sokaklara, meydanlara, parlamentolara ve yazı masasına yayılmıştır.”

ABCDE

23. Parçada Sartre'ın felsefi görüşü şöyle anlatılıyor:

“İnsanın dünyaya önceden belirlenmiş bir öz yerine radikal bir özgürlükle geldiğini savunur.” ve “... hayat, hazır anlamların aksine seçimlerle, sorumlulukla ve cesaretle şekillenir.”

Bu ne demektir?

- İnsan doğduğunda onun “kim olacağı” önceden yazılmış bir öz değildir.
- Kendi hayatının anlamını özgür seçimleriyle kendisi yaratır.
- Bu, Sartre'ın ünlü varoluşçuluk görüşüdür: “Varoluş özden önce gelir.” Yani insan önce vardır, sonra kendi özünü oluşturur.

Diğer seçenekler neden olmaz?

- A) “Bireyin özgürlüğünün sınırsız olmadığını, inançların belirlediği öz doğrultusunda biçimlendiğini...” > Parçadaki düşünce bunun tam tersidir. Sartre özgürlüğü radikal yani çok geniş görür. Ayrıca insanda doğuştan gelen bir “öz” yoktur, diyor.
- B) “Varoluşun anlamını, toplumsal roller ve dış koşullara uyum sağlamada görür.” > Parça böyle bir şey söylemiyor. Sartre'a göre anlam dış koşullardan değil, kendi özgür seçimlerinden doğar.
- Topluma uyum sağlamak Sartre'ın düşüncesine uymaz.
- D) “İnsanın yaşam amacının toplumun beklentilerine uygun biçimde önceden belirlendiğini söyler.” > Parçadaki bilgi bunun tam tersidir. Önceden belirlenmiş amaç yoktur, insan kendi anlamını kendisi yaratır.
- E) “Davranışları kaderin ve doğuştan getirilen özelliklerin yönlendirdiğini söyler.” > Parça ve Sartre'ın felsefesi şunu savunur: Kader yoktur, doğuştan gelen belirlenmiş bir öz yoktur, insan kendi seçimleriyle kendini oluşturur.

ABCDE

24. Okur; kendi içselleştirdiği şablonlarla, klişeleriyle, alışkanlıklarıyla, kibrinin veya aşırı alçak gönüllülüğün yarattığı körlüklerle, kendi merakının neden o yöne kaydığını sorgulayamamasıyla, duyguları ile kanaatlerini ayıramamasıyla, sabırsızlık ve aşırı okuma yüzünden analiz aşamasına geçememesiyle metnin derinliklerine inemez. > “Kendi ön yargılarını ve kalıplaşmış düşüncelerini sorgulama cesareti.” Bu yargılar B seçeneğini doğrular.

Diğer seçenekler neden olmaz?

- A) Parçada hız hakkında hiçbir olumlu vurgu yoktur. Aksine, aceleci okuma eleştirilmektedir.
- C) Parçada yazarın saygınlığıyla ilgili hiçbir vurgu yok. Ayrıca metin, okurun önce kendi zihinsel kalıplarını aşması gerektiğini anlatıyor, yazarın edebî ortam içindeki konumuyla ilgilenmiyor.
- D) Parça, okurun nesnel olmasından değil; kendi iç engellerini fark etmesinden, klişelerle yüzleşmesinden, derin bir zihinsel cesareten bahsetmektedir. Karakterleri tarafsız değerlendirmek parçanın odak noktası değildir.
- E) Parça tam tersini söylemektedir. Sabırsızlık, çok okuyup analiz edememek, metne zaman tanımamak gibi zihinsel hız yüzünden oluşan yüzeyselliği eleştirmektedir. Dolayısıyla çok okumak derinliğe inmek değildir.

ABcDE

25. Parçada eleştirmenler hakkında söylenen tek şey şudur: “Bilinçli bir okur ya da bir eleştirmen hem kitabın hem de kendisinin potansiyelini görmeye daha yatkındır.” Bu cümleden çıkan anlam “Eleştirmenler geniş bir değerlendirme kapasitesine sahiptir. Hatta bilinçli okurla aynı seviyede görülmektedirler.” yargısıdır. Parçada eleştirmenlerin bilinçli okurlardan daha dar bir bakış açısına sahip olduğu yönünde bir ifade yoktur. Hatta metin tam tersini ima eder: “Eleştirmenler daha bilinçli, daha farkındalığı yüksek kişilerdir.”

Diğer seçenekler neden olur?

- A) “...deneyimli bir okur; yazarın neden diğerini değil de bu konuyu işlediğine... kafa yorabilir.”
- B) “...vasat bir okur bunu ayırt edemez.”
“kendisinden kaçmak isteyen insan... metnin derinlerine inemeyecektir.” Yani vasat okur, metni derinlemesine göremez.
- D) “...metne üstten bakacak kadar kibirli... ya da analiz aşamasına geçmeden... sadece bilgi topluyorsa metnin derinlerine inemeyecektir.”
Derinlere inememek karakter ve yazar analizinin eksik kalması anlamına gelir.
- E) “İçselleştirdiği şablonlarla ve klişelerle yüzleşecek cesarete sahip değilse... metnin derinlerine inemeyecektir.” Yani derin bir okuma kişinin kendi zihinsel sınırlılıklarını fark etmesidir.

ABcDE

26. A) Vasat okurun duygusal yönle ilgilenmesinden bahsedilmemektedir. Bilinçli okurun yalnız olay örgüsüne odaklandığı da söylenmemektedir.
- B) Parçada vasat okurun metni derinlemesine anlamadığı, sadece yüzeysel kaldığı söylenmiştir. Bilinçli okurun ise metnin alt katmanlarını sorguladığı, yazarı ve karakterleri analiz ettiği ifade edilmiştir. B seçeneği, iki okur arasındaki farkı tam olarak özetlemiştir: “Vasat okur yüzeysel, bilinçli okur analizcidir.”
- C) Parça, vasat okurun karakter çözümlediğini söylemez; tam tersi, bilinçli okurun hem karakter hem yazar analizi yapabileceğini belirtir.
- D) Vasat okurun kitapları farklı bakış açılarından değerlendirdiği metne aykırı, metin vasat okuru yüzeysel ve tekdüze göstermektedir.
- E) Vasat okurun sabırlı olduğu söylenmiyor, aksine sabırsız ve “metni üstten okuyan” biri olarak tanımlanmıştır. Bilinçli okur hızlıca sonuç aramaz, sabırla derinleşir.

ABcDE

27 - 30. sorular aşağıdaki tabloya göre çözülmüştür.

En fazla alınan kalemın F markalı kalem olduğu unutulmamalıdır. Bu kalemın B markalı kaleminden fazla olması için en az 4 tane olması gerekir.

Leyla	Murat	Nil	Okan	Perihan
B	F	B	F	B
F	K	F/K	K	F

27. Tablo incelendiğinde Okan ve Perihan'ın aldığı kalemler kesin olarak bilinir.

ABCD E

28. Tablo incelendiğinde Murat ve Nil'in K markalı kalem alabileceği görülür.

ABCD E

29. Tablo incelendiğinde toplam üç kişinin B markalı kaleminden aldığı görülür.

ABCD E

30. Toplam üç öğrencinin aynı markalı iki kalemi aldığı biliniyorsa bu kişiler Leyla, Nil ve Perihan'dır. Bu kişilerin B ve F kalemlerini alması gerekir. Buradan hareketle de Nil'in F markalı kalem aldığı görülür.

ABCD E

$$31. \left(\frac{7}{6} - \frac{5}{12} \right) \cdot \left(\frac{13}{1} + \frac{1}{3} \right) = \left(\frac{14}{12} - \frac{5}{12} \right) \cdot \left(\frac{39}{3} + \frac{1}{3} \right)$$

$$= \frac{9^{\cancel{2}}}{12^{\cancel{4}}} \cdot \frac{40^{10}}{\cancel{3}} = 10$$

bulunur.

ABCD E

$$32. \frac{5^2 - 3^2}{(-4)^3} = \frac{25 - 9}{-64} = \frac{16}{-64} = -\frac{1}{4} \text{ bulunur.}$$

ABCD E

$$33. \frac{\sqrt{294} + \sqrt{150}}{\sqrt{162} - \sqrt{18}} = \frac{7\sqrt{6} + 5\sqrt{6}}{9\sqrt{2} - 3\sqrt{2}} = \frac{12\sqrt{6}}{6\sqrt{2}}$$

$$= \frac{12}{6} \cdot \sqrt{\frac{6}{2}} = 2\sqrt{3}$$

bulunur.

ABCD E

34. $B - 7 = 9$ ise $B = 16$ olur. B rakam olduğu için 16 olamaz. Bu durum yandan bir onluk alındığını gösterir. $B = 6$ olmalıdır.

Yan tarafa bir onluk gönderildiği için

$$\begin{array}{r} \text{A} \text{B} \text{A} \\ - \text{C} \text{A} 3 \\ \hline 4 \text{9} 4 \end{array}$$

$7 - 1 - C = 4$ olup $C = 2$ olmalıdır.

$A - 3 = 4$ ise $A = 7$ olmalıdır.

Buradan $A + B + C = 7 + 6 + 2 = 15$ bulunur.

ABCD E

$$35. \frac{0,8}{0,06} \cdot \left(\frac{1}{0,2} - \frac{2,2}{0,8} \right) = \frac{80}{6} \cdot \left(\frac{10}{2} - \frac{22}{8} \right)$$

$$= \frac{40}{3} \cdot \left(\frac{40}{8} - \frac{22}{8} \right)$$

$$= \frac{40}{3} \cdot \frac{18}{8} = 30 \text{ bulunur.}$$

ABCD E

36. $4^{-x} = 32 \cdot (2^x)^2$
 $(2^2)^{-x} = 2^5 \cdot 2^{2x}$ Tabanlar eşit ise üsler eşit olur.
 $2^{-2x} = 2^{5+2x}$
 $-2x = 5 + 2x$
 $-4x = 5$
 $x = -\frac{5}{4}$ bulunur.

ABCDE

37. $\frac{\sqrt{x}-2}{x+2} = \frac{\sqrt{x}+2}{x-4}$

$(x-4)$ ifadesini çarpanlarına ayıralım.

$= (\sqrt{x}-2) \cdot (\sqrt{x}+2)$ iki kare farkından yararlandık.

$\frac{\sqrt{x}-2}{x+2} \times \frac{\sqrt{x}+2}{(\sqrt{x}-2) \cdot (\sqrt{x}+2)}$ Sadeleştirme yapıldı.

$\frac{\sqrt{x}-2}{x+2} \times \frac{1}{\sqrt{x}-2}$ (içler-dışlar çarpımı yapalım.)

$(\sqrt{x}-2) \cdot (\sqrt{x}-2) = x+2$

$(\sqrt{x}-2) \cdot (\sqrt{x}-2) = x+2$

$x - 4\sqrt{x} + 4 = x + 2$
 $\frac{-4\sqrt{x}}{-4} = \frac{-2}{-4}$

$(\sqrt{x})^2 = \left(\frac{1}{2}\right)^2$ eşitliğin her iki tarafının karesini alırsak.
 $x = \frac{1}{4}$

ABCDE

38. $3a + 2b$ ifadesi tek sayı ve $2b$ ifadesi çift sayı olacağından a tek sayı olmalıdır (Tek + Çift = Tek). $a + 3c$ ifadesi tek sayı ve a ifadesi tek sayı olacağından c çift sayı olmalıdır (Tek + Çift = Tek). b hakkında yorum yapamayız.

Buna göre verilen öncülleri inceleyelim.

- $b + c \Rightarrow c$ çift sayıdır. b tek sayı ise verilen toplam tek sayı, b çift sayı ise verilen toplam çift sayı gelir.
- $b \cdot c \Rightarrow c$ çift sayı olduğundan verilen çarpım b sayısının tek ya da çift olmasına bakılmaksızın sonuç çifttir.
- $a + b + c \Rightarrow a$ tek sayı ve c çift sayı olduğundan $a + c$ toplamı tek olup b tek sayı ise verilen toplam çift sayı, b çift sayı ise verilen toplam tek sayı gelir.

Buna göre sadece II. öncülde verilen ifade her zaman çift sayıdır.

ABCDE

39. $B \cap C = \{1, 2, 5\}$ olduğunda B kümesinde 1, 2 ve 5 kesinlikle bulunmalıdır.

$A = \{2, 4, 5, 9\}$ ve $A \cup B = \{1, 2, 3, 4, 5, 7, 9\}$ ise

$(A \cup B) - A = \{1, 3, 7\}$ olur.

Bu durumda 1, 3 ve 7 elemanları kesinlikle B de olmalıdır. En dar B kümesi $B = \{1, 2, 3, 5, 7\}$ olup B kümesinin elemanları toplamı en az $1 + 2 + 3 + 5 + 7 = 18$ olur.

ABCDE

40. $f(3a)$ için $f\left(\frac{x}{2}\right)$ 'de x yerine " $6a$ " yazarız.

$f\left(\frac{6a}{2}\right) = 2 \cdot (6a)^2 = 2 \cdot 36 \cdot a^2 = 72a^2$

$g(2a)$ için $g\left(\frac{x}{3}\right)$ 'de x yerine " $6a$ " yazarız.

$g\left(\frac{6a}{3}\right) = 3 \cdot (6a)^3 = 3 \cdot 6^3 \cdot a^3$

$72a^2 = 3 \cdot 6^3 \cdot a^3$

$a = \frac{1}{9}$

ABCDE

- 41.

$$\begin{array}{c} |x + |x - 3| - 12| = 15 \\ \swarrow \quad \searrow \\ x + |x - 3| - 12 = 15 \quad x + |x - 3| - 12 = -15 \\ |x - 3| = 27 - x \quad |x - 3| = -3 - x \end{array}$$

$$\begin{array}{c} |x - 3| = 27 - x \\ \swarrow \quad \searrow \\ x - 3 = 27 - x \quad x - 3 = -27 + x \\ 2x = 30 \rightarrow x = 15 \quad -3 = -27 \rightarrow \text{Ç.K} = \emptyset \end{array}$$

$$\begin{array}{c} |x - 3| = -3 - x \\ \swarrow \quad \searrow \\ x - 3 = -3 - x \quad x - 3 = 3 + x \\ 2x = 0 \rightarrow x = 0 \quad -3 = 3 \rightarrow \text{Ç.K} = \emptyset \end{array}$$

ancak sıfırı yerine koyduğumuzda mutlak değerin eşiti negatif çıkacağı için x 'i sıfır alamayız.

ABCDE

42. $\frac{a^4 + a^3 - ab^2 - b^2}{a^3 - a} : \frac{a^3 - b^2}{a^2b - ab - a^2 + a}$

$$= \frac{a^3(a+1) - b^2(a+1)}{a(a^2-1)} : \frac{a^3 - b^2}{ab(a-1) - a(a-1)}$$

$$= \frac{(a+1)(a^3 - b^2)}{a(a^2-1)} \cdot \frac{(a-1)(ab-a)}{a^3 - b^2}$$

$$= \frac{a(b-1)}{a} = b-1$$

bulunur.

ABCE

43. Üç basamaklı AB5 doğal sayısı, üç basamaklı 5AB doğal sayısından 189 fazla ise

$$AB5 = 5AB + 189$$

$$10 \cdot (AB) + 5 = 500 + AB + 189$$

$$9 \cdot (AB) = 684$$

$$AB = 76$$

olup A = 7 ve B = 6 olur. A + B = 7 + 6 = 13 bulunur.

ABCE

44. Mutlu kumbarasına her bir farklı madeni türünden x adet atmış olsun. Kumbarasında toplam 98 TL değerinde madeni para oldu ise (1TL=100 kuruş)
- Her bir madeni para türünden eşit miktarda attığından her birinden x adet atmış olsun.

$$100x + 50x + 25x = 98 \cdot 100$$

$$175x = 9800 \rightarrow x = 56$$

bulunur. Mutlu'nun kumbarasında $3x = 3 \cdot 56 = 168$ adet madeni para vardır.

ABCE

45. $\frac{K}{x+30} \quad \frac{M}{x} \quad \frac{S}{2x+30}$ (mavi sayısı x olsun.)

Kırmızı maviden 30 fazla olduğu için $x + 30$ olur.

Siyah $\rightarrow x + x + 30 = 2x + 30$ olur.

Siyah mavi ile kırmızı top eşit.

Kırmızı + siyah $\rightarrow$ mavi kalem sayısı

$$\frac{x + x + 30 + 2x + 30}{5} = x$$

$$\frac{3x + 60}{5} \times x \text{ (İçler - dışlar yapalım.)}$$

$$3x + 60 = 5x$$

$$2x = 60$$

$$x = 30$$

Toplam kalem sayısı; $x + 30 + x + 2x + 30$

$$4x + 60$$

$$\downarrow$$

$$30$$

$$= 4 \cdot 30 + 60 = 180$$

ABCE

46. $X = V \cdot t$

Ali bu yolu t saatte 96 km sabit hızla giderse

$$X = 96 \cdot t$$

Nevzat 108 km sabit hızla 20 dakika dah akısa sürede giderse 20 dakika saate çevirelim.

$$\frac{20}{60} = \frac{1}{3} \text{ saat}$$

$$= X = 108 \cdot \left(t - \frac{1}{3}\right)$$

Alınan yollar aynı olduğundan;

$$108 \cdot \left(t - \frac{1}{3}\right) = 96 \cdot t \text{ olur.}$$

$$108 \cdot t - 108 \cdot \frac{1}{3} = 96 \cdot t$$

$$108 \cdot t - 36 = 96t$$

$$12t = 36$$

$$t = 3 \text{ saat}$$

$$X = 96 \cdot 3$$

$$X = 288 \text{ km}$$

ABCE

47. En küçük üzgün sayı 234 ve en büyük üzgün sayı 987 olup toplamı $234 + 987 = 1221$ bulunur.

ABCE

48. Ömer bu havuzu Enes'ten iki kat hızlı dolduruyor ise $\frac{48}{2} = 24$ dakikada doldurur. Havuzun tamamını AV olarak düşünürsek Enes 1 dakikada havuzun $\frac{V}{48}$ ve Ömer 1 dakikada havuzun $\frac{V}{24}$ 'ünü doldurur. İkisi birlikte boş havuzu t dakikada doldurduysa

$$\left(\frac{V}{48} + \frac{V}{24}\right) \cdot t = V$$

$$\frac{3V \cdot t}{48} = V$$

$$3V \cdot t = 48V$$

$$t = 16 \text{ bulunur.}$$

49. A kümesinin elemanları ardışık yedi pozitif tam sayıdan oluşuyorsa

$$A = \{a - 3, a - 2, a - 1, a, a + 1, a + 2, a + 3\}$$

olup kümenin elemanlarının aritmetik ortalaması $\frac{7a}{7} = a$ olur. A kümesinin 6 elemanlı bir B alt kümesinin aritmetik ortalaması A kümesinin elemanlarının aritmetik ortalamasına eşit olursa B kümesinin aritmetik ortalaması da olmalıdır.

Buna göre B kümesi

$$B = \{a - 3, a - 2, a - 1, a + 1, a + 2, a + 3\}$$

şeklinde olmalıdır. $A \setminus B = \{a\}$ kümesinin elemanı 32 olduğuna göre $a = 32$ olur. A kümesinin en büyük elemanı $a + 3 = 32 + 3 = 35$ olup rakamlarının çarpımı $3 \cdot 5 = 15$ bulunur.

50. Nilay'ın kardeşi x yaşında ise Nilay x + 6 yaşında olur.

	Nilay	Nilay'ın Kardeşi	Alp
Şu anki yaşları	x + 6	x	
Kardeşi Nilay'ın yaşına geldiğinde	x + 12	x + 6	0
Nilay'ın kardeşi ve kuzeni Alp'in yaşları toplamı Nilay'ın yaşına eşit olduğunda	x + 12 + t	x + 6 + t	t

$$x + 6 + t + t = x + 12 + t \rightarrow t = 6 \text{ bulunur.}$$

51. Toptancının deposunda 5x kilogram fasulye ve 3y kilogram nohut olsun. Bu toptancının deposunda toplam 800 kilogram fasulye ve nohut var ise

$$5x + 3y = 800$$

olur. Fasulyelerin $\frac{2}{5}$ 'i yani $5x \cdot \frac{2}{5} = 2x$ kilogramı nakliye aracına yükleniyorsa depoda $5x - 2x = 3x$ kilogram fasulye kalır. Nohutların $\frac{2}{3}$ 'ü $3y \cdot \frac{2}{3} = 2y$ kilogramı nakliye aracına yükleniyorsa depoda $3y - 2y = y$ kilogram fasulye kalır. Yükleme sonrasında depoda kalan fasulye ve nohutların toplam miktarı 416 kilogram oluyor ise

$$3x + y = 416$$

olur. Elde ettiğimiz denklemleri ortak çözelim:

$$\begin{array}{rcl} 5x + 3y = 800 & \rightarrow & 5x + 3y = 800 \\ -3 / 3x + y = 416 & \rightarrow & + \quad -9x - 3y = -1248 \\ \hline & & -4x = -448 \\ & & x = 112 \end{array}$$

Nakliye araçlarına yüklenen fasulye miktarı

$$2x = 2 \cdot 112 = 224$$

kilogramdır.

52. Esmâ'nın projeyi tam zamanında bitirme olasılığı $\frac{3}{8}$ ise tam zamanında bitirmeme olasılığı $1 - \frac{3}{8} = \frac{5}{8}$ 'dir.

Seyfi'nin projeyi tam zamanında bitirme olasılığı $\frac{2}{5}$ ise tam zamanında bitirmeme olasılığı $1 - \frac{2}{5} = \frac{3}{5}$ 'tir.

Ayşe ve Ali'den en az birinin proje görevlerini zamanında teslim etmesinde üç farklı durum ortaya çıkar: Esmâ tam zamanında projeyi teslim eder Seyfi projeyi tam zamanında teslim edemez, Esmâ tam zamanında projeyi teslim edemez Seyfi projeyi tam zamanında teslim eder ve her ikisi de projeyi tam zamanında teslim eder.

$$\frac{3}{8} \cdot \frac{3}{5} + \frac{5}{8} \cdot \frac{2}{5} + \frac{3}{8} \cdot \frac{2}{5} = \frac{9}{40} + \frac{10}{40} + \frac{6}{40} = \frac{25}{40} = \frac{5}{8}$$

bulunur.

53. Tablonun kurallara uygun bir şekilde doldurulmuş şekli aşağıdaki gibidir.

-9	5	a=14	9	b=-5	-14	-9	5	14	9
----	---	------	---	------	-----	----	---	----	---

Buradan $a + b + 14 + (-5) = 9$ bulunur.

ABCDE

54. Verilen tabloyu Ayşe'nin yanlış anlaması sonucu doldurduğu şekli aşağıdaki gibidir.

6	2	8	10	18	28	46	74	120	194
---	---	---	----	----	----	----	----	-----	-----

Verilen tabloyu Ayşe'nin doğru bir şekilde doldur-
saydı aşağıdaki gibi olurdu.

6	2	-4	-6	-2	4	6	2	-4	-6
---	---	----	----	----	---	---	---	----	----

Buna göre Ayşe tabloyu yanlış anladığı şekliyle
tam olarak doldurduğunda tablonun en sağındaki
hücreye yazdığı sayı 194 ve tabloyu doğru bir şe-
kilde doldursaydı tablonun en sağındaki hücrede
yazacağı sayı -6 olup yanlış sonuç doğru sonuçtan
 $194 - (-6) = 200$ bulunur.

ABCDE

55. Tarih kitaplarına ait daire dilimin merkez açısı

$$360^\circ - 120^\circ - 150^\circ = 90^\circ$$

dir. Her bir branştaki kitap sayısı daire dilimlerinin
merkez açısı ile doğru orantılı olmalıdır.

$$\text{Türkçe} \rightarrow 150^\circ \rightarrow 5x$$

$$\text{Matematik} \rightarrow 120^\circ \rightarrow 4x$$

$$\text{Tarih} \rightarrow 90^\circ \rightarrow 3x$$

Bu kitapçada 72 tarih kitabı daha olsaydı tarih ki-
taplarının sayısı Türkçe kitaplarının sayısına eşit
olacak ise

$$5x = 3x + 72 \rightarrow 2x = 72 \rightarrow x = 36$$

olur.

Matematik branşındaki kitap sayısı $4x = 4 \cdot 36 = 144$
bulunur.

ABCDE

56. Tarih kitaplarına ait daire dilimin merkez açısı

$$360^\circ - 120^\circ - 150^\circ = 90^\circ$$

dir. Her bir branştaki kitap sayısı daire dilimlerinin
merkez açısı ile doğru orantılı olmalıdır.

$$\text{Türkçe} \rightarrow 150^\circ \rightarrow 5x$$

$$\text{Matematik} \rightarrow 120^\circ \rightarrow 4x$$

$$\text{Tarih} \rightarrow 90^\circ \rightarrow 3x$$

Bu kitapçıdan bu üç branşın her birinden a adet
kitap satılsın. Son durumda toplam 240 adet kitap
kalıyorsa

$$5x - a + 4x - a + 3x - a = 240$$

$$12x - 3a = 240$$

$$4x - a = 80$$

bulunur.

Yapılan satış sonunda kitapçada kalan tarih kitap-
larının sayısı 56 ise $3x - a = 56$ olur. Elde ettiğimiz
iki denklemi ortak çözelim.

$$4x - a = 80 \rightarrow 4x - a = 80$$

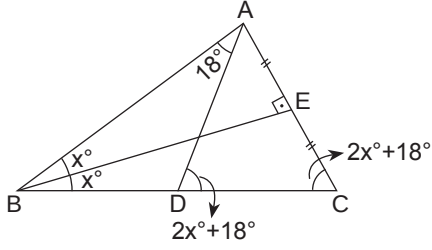
$$-1 / 3x - a = 56 \rightarrow + \frac{-3x + a = -56}{x = 24}$$

Buna göre kitapçada başlangıçta bulunan kitap sayısı

$$12x = 12 \cdot 24 = 288 \text{ olur.}$$

ABCDE

57.

ABC bir üçgen

$$BE \perp AC$$

$$|AE| = |EC|$$

$$|AD| = 2|EC|$$

$$m(\widehat{BAD}) = 18^\circ$$

$$m(\widehat{CBE}) = x^\circ$$

$|AD| = 2|EC|$ ve $|AE| = |EC|$ yani $|AC| = 2|EC|$ olduğundan $|AD| = |AC|$ olur. Yani ADC üçgeni ikizkenar üçgendir. Ayrıca ABC üçgeninde B köşesinden inilen yükseklik aynı zamanda kenarortay olduğu için ABC üçgeni ikizkenar üçgen olup $|AB| = |BC|$ olur. Aynı zamanda $[BE]$ açıortaydır. ABD üçgeninde iki iç açının toplamı bu açılara komşu olmayan dış açıya eşit kuralını kullanırsak

$$m(\widehat{ADC}) = 2x + 18^\circ$$

olur. ADC ikizkenar üçgeninde

$$m(\widehat{ACD}) = m(\widehat{ADC}) = 2x + 18^\circ$$

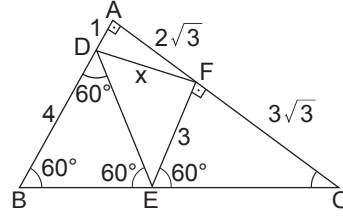
olur. BCE üçgeninde iç açılar toplamını bulalım.

$$x + 2x + 18^\circ + 90^\circ = 180^\circ \rightarrow 3x = 72^\circ \rightarrow x = 24^\circ$$

olur.

ABCE

58.

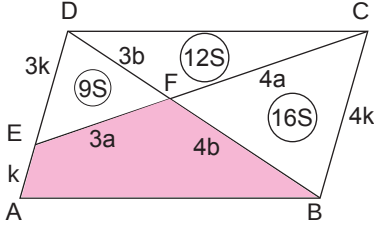
BDE eşkenar üçgen olduğu için tüm açıları 60° dir. Bu durumda ABC dik üçgeni ve CEF dik üçgeni $30^\circ - 60^\circ - 90^\circ$ üçgeni olur. CEF dik üçgeninde 30° lik açının karşısındaki kenar 3 birim ise 60° lik açının karşısındaki kenar $|FC| = 3\sqrt{3}$ birim ve 90° lik açının karşısındaki kenar $|EC| = 6$ birim olur.

ABC dik üçgeninde 60° lik açının karşısındaki kenar $5\sqrt{3}$ birim ise 30° lik açının karşısındaki kenar $|FC| = 5$ birim ve 90° lik açının karşısındaki kenar $|EC| = 10$ birim olur. Elde edilen kenarlar yerine yazıldığında $|AD| = 1$ birim olup ADF üçgeninde Pisagor bağıntısı kullanılırsa;

$$x^2 = 1^2 + (2\sqrt{3})^2 \rightarrow x^2 = 13 \rightarrow x = \sqrt{13}$$

ABCE

59.

$|DE| = 3|AE|$ olduğu bilgisi oranlarını yazdıktan sonra DEF üçgeni ile BCF üçgeni benzerliğinden oranları yazalım. İki üçgenin benzerlik oranı $\frac{3}{4}$ olup benzerlik oranının karesi alanların oranı olacağı için

$$\frac{A(DEF)}{A(BCF)} = \frac{9}{16} = \frac{9S}{16S}$$

olur. DEF üçgeni ile DFC üçgeninin yükseklikleri aynı olduğu için alanlarının oranı tabanlarının oranı olacaktır.

$$\frac{A(DEF)}{A(DFC)} = \frac{3}{4} = \frac{9S}{12S}$$

olur. Paralelkenarda bir köşegen paralelkenarın alanını 2 eş alana ayıracağı için $A(BCD) = 28S$ ise $A(ABCD) = 56S$ 'dir.

Boyalı alan $56S - 9S - 12S - 16S = 19S$

$$19S = 38$$

$$S = 2 \text{ olur.}$$

$$A(ABCD) = 56S$$

$$= 56 \cdot 2 = 112 \text{ olur.}$$

60. Şekil incelendiğinde küpün bir kenarı $2x$ ise silindirin yüksekliği $2x$ ve yarıçapı x ; kürenin yarıçapı ise x olur. Her bir şeklin hacmini bulalım ($\pi = 3$ alınır).

$$\text{Küpün hacmi: } (2x)^3 = 8x^3$$

$$\text{Silindirin hacmi: } \pi \cdot x^2 \cdot 2x = 3 \cdot 2x^3 = 6x^3$$

$$\text{Kürenin hacmi: } \frac{4}{3} \pi \cdot x^3 = \frac{4}{3} \cdot 3 \cdot x^3 = 4x^3$$

Sadece silindirin içinde bulunan su miktarı

$6x^3 - 4x^3 = 2x^3$ ve küp ile silindir arasındaki boşlukta bulunan su miktarı $8x^3 - 6x^3 = 2x^3$ olup toplamı 3,2 litre ise

$$2x^3 + 2x^3 = 0,032 \rightarrow 4x^3 = 0,032 \rightarrow x^3 = 0,008 \rightarrow x = 0,2$$

olur. Kürenin çapı $2 \cdot 0,2 = 0,4$ 'tür.

AB CDE

İNDEKS AKADEMİ

AB CDE

youtube/indexsakademi

1. Oğuz Kağan Destanı, Asya Hun Devleti Dönemi'nde oluşturulan Türk destanıdır. Bu destanda Oğuz Kağan, aslında Mete Han'dır. Destanda Mete Han'ın kahramanlıkları, askeri seferleri anlatılmakta ve Türk devlet teşkilatıyla ilgili hususlar belirtilmektedir. Türk tarihinin, tarih öncesi dönemlerine ışık tutan bu destan, Türklerin inançlarına, kültürel değerlerine ve toplumsal kurallarına yer vermektedir.

ABCDE

2. Kut sisteminde hükümdar, gücünü tanrıdan almıştır. Bu durum gücün meşruiyet kaynağının ilahi kökenlere dayandığını ve dolayısıyla siyasi otoritenin (hükümdarın) kutsal bir temele oturtulduğunu göstermektedir. Sonuç itibarıyla A, B, C ve D seçenekindeki ifadeler doğru olarak kabul edilmelidir.

Fakat E seçeneğinde yanlış bir değerlendirme yapılmıştır. Çünkü Türk devletlerinde hükümdarlar halk tarafından seçilmemiştir. Monarşinin benimsendiği Türklerde hükümdarlar, halkın temsilcileri olarak görülmemelidir.

ABCDE

3. Türkiye Selçuklu Devleti'nin kurucusu Süleyman Şah'tır. Büyük Selçuklu Devleti'ni yöneten hanedandan gelen Kutalmışoğlu Süleyman Şah, Malazgirt zaferinden sonra Anadolu'ya gelerek Bizans'la mücadele etmiş ve İznik'e kadar ilerleyerek Türkiye Selçuklularını kurmuştur. Süleyman Şah'tan sonra devletin başına sırasıyla I. Kılıç Arslan, I. Mesut ve II. Kılıç Arslan geçmiştir. Bu devletin en parlak dönemine imza atan hükümdar ise I. Alaeddin Keykubad'dır.

Seçeneklerde yer alan Arslan Yabgu, Büyük Selçuklu Devleti'nin kurucusu olan Tuğrul Bey'in babasıdır.

ABCDE

4. Söz konusu görselde minyatür örnekleri yer almaktadır. Bu sanatla uğraşanlar "nakkaş" adını almıştır.

- **Hat:** Harflerin estetik kaygıyla yazıldığı sanat şeklidir.
- **Ebru:** Kâğıt üzerine özel yöntemlerle desen yapma sanatıdır.
- **Tezhip:** Kitapların sayfalarına ve ciltlerine yapılan süslemelerdir.
- **Çinicilik:** Mimari eserlerin süslemesinde kullanılan sanattır.

ABCDE

5. Açıklamalara bakıldığında ordunun süvari (atlı) ve piyade (yaya) olarak örgütlendiği anlaşılmaktadır. Ordunun Türk gençlerinden oluşması B seçeneğindeki ifadeyi doğrulamaktadır.

Orduda onbaşı ve yüzbaşılardan görev alması, ordunun onun katlarına göre teşkilatlanması onluk sisteme uygundur.

Fakat verilen açıklamalarda, askerlerin maaş aldığına dair bir bilgi yoktur. Bu askerler düzenli olarak maaş almamış, savaş dönemlerinde günlük yevmiye kazanmışlardır.

ABCDE

6. Seyfiye (kılıç ehli) Osmanlı Devleti'nde merkez ve taşrada görev yapan idareciler ve askerlerdir. Seyfiye sınıfı devletin yürütme gücünü kullanan gruptur. Bu sınıfta görev yapanlar ordunun komutasından, asayişten, merkez ve taşra idaresinden sorumludur.

Seyfiye sınıfındaki görevlilerden bazıları şunlardır: tımarlı sipahiler, sancakbeyleri, sadrazam, vezirler, beylerbeyleri, kaptan-ı derya, yeniçeri ağası, kapı-kulları vs.

E seçeneğindeki şeyhülislam ilmiye sınıfına mensuptur. Şeyhülislam, divanda alınan kararları İslam hukukuna göre denetleyen kişidir. İlmiye (ulema) sınıfı; din, eğitim ve hukuk işlerinden sorumludur.

ABCDE

7. Ertuğrul Gazi'nin babasının kim olduğu konusunda farklı görüşler mevcuttur. Aynı durum Osmanlı hanedanının ve Kayı boyunun Anadolu'daki faaliyetleri için de geçerlidir.

Modern araştırmacılar, erken dönem Bizans ve Selçuklu kaynaklarını incelemiş ve kronolojik tutarsızlıklar saptanmıştır. Bu nedenle Osmanlı'nın ilk dönemleriyle ilgili farklı görüşlerin bulunduğu bir gerçektir. Verilen bilgiler I. ve III. öncüllerdeki yargıları doğrulamaktadır.

Ancak verilen bilgilerle II. öncüldeki yargı çelişmektedir. Osmanlı Beyliği'nin kuruluş tarihi konusunda da farklı görüşler vardır. Kimileri 1299'u kimileri ise 1302'yi esas almaktadır.

ABCDE

8. Osmanlı Devleti XVII. yüzyılda Safeviler (İran), Venedik, Rusya, Avusturya ve Lehistan'la mücadele halinde olmuştur. Bu yüzyılda Fransa ile Osmanlı arasında siyasi çatışma meydana gelmemiştir. Aksine, Kanuni Dönemi'nden beri Fransa'yla Osmanlı ilişkileri bozulmadan devam etmektedir.

XVII. yüzyıldaki siyasi rakiplerle yapılan antlaşmalar ve mücadeleler şu şekildedir:

- **Safeviler:** 1590'da başlayan mücadeleler sonucunda Ferhat Paşa, Nasuh Paşa, Serav ve Kasrı Şirin Antlaşmaları.
- **Rusya:** Bahçesaray (Çehrin) Antlaşması
- **Avusturya:** Zitvatorok, Vasvar ve Karlofça Antlaşmaları
- **Lehistan:** Hotin ve Bucaş Antlaşmaları

ABCDE

İNDEKS AKADEMİ

9. • Preveze Deniz Savaşı, Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde 1538'de yapılmıştır. Osmanlı donanması Haçlı donanmasına karşı büyük zafer kazanmıştır.
- Patrona Halil İsyanı, Lale Devri'ni bitiren gelişmedir.
 - Kermen (II. Kasrı Şirin) Antlaşması Osmanlı Devleti'yle İran arasında 1746'da imzalanmıştır.
 - Çaldıran Savaşı ile Osmanlı Devleti, Safevileri yenmiş ve Doğu Anadolu Osmanlı topraklarına katılmıştır.

A seçeneğindeki Çeşme Baskını'nda Rus donanması, Osmanlı donanmasını yakmıştır. Bu, Osmanlı donanmasının tarihinde yaşadığı en ağır yenilgilerden birisidir.

ABCDE

10. Tanzimat Fermanı'nın bu maddelerinde açıkça "hukukun üstünlüğü" ilkesi göze çarpmaktadır. Bu ilke vatandaşlara adilce yargılanma ve yargı kararı olmaksızın cezaya çarptırılmama hakkı verir. Bu durum insan haklarına uygundur.

Herkesten geliri oranında vergi alınacak olması "vergi adaleti" ilkesine uygundur. (Az kazanan az, çok kazanan çok vergi alınması)

Fakat söz konusu maddelerle E seçeneğindeki ifade arasında bir bağ yoktur. Bu ferman, mahkemelerde birlik sağlamamıştır. Osmanlı'da şeri, konsolosluk ve cemaat mahkemeleri bir arada görev yapmıştır. Bu durum hukukta ikilik olduğunu gösterir.

ABCDE

11. Balkanlardaki uluslar milliyetçilik (ulusçuluk) akımından yararlanarak bağımsız olmak için ayaklanmışlardır. Buna göre:

- Yunanistan 1829'da Edirne Antlaşması'yla bağımsız olmuştur.
- Romanya, Sırbistan ve Karadağ 1878 Berlin Antlaşması'yla bağımsız olmuştur.
- Bulgaristan 1908'de bağımsızlığını ilan etmiştir.

Böylece Osmanlı Devleti'nin sınırları daralmış ve siyasi gücü azalmıştır.

ABCDE

12. Osmanlı'nın Mısır Valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa, ayaklanarak Osmanlı Devleti'ni mağlup etmiş ve 1833'te imzalanan Kütahya Antlaşması'yla başka bölgelerin valiliğini de kazanmıştır.

Osmanlı Devleti, Mısır Valisi'ne karşı Hünkâr İskesi Antlaşması'nı imzalayarak Rusya'yla askeri ittifak yapmıştır. Bu antlaşma, İngiltere tarafından bir tehdit olarak algılanmıştır. Rusya'nın Boğazları ele geçirip sıcak denizlere çıkmasını istemeyen İngiltere, Mısır sorunun çözümü için harekete geçmiştir.

Osmanlı Devleti, Mısır Sorununda İngiltere'nin desteğini alabilmek için bu devletle 1838'de Balta Limanı Ticaret Antlaşması'nı imzalamıştır. Böylece İngiltere'ye verilmiş olan kapitülasyonlar genişletilmiştir. Bu durum Osmanlı ekonomisinin dışa bağımlı hale gelmesine ortam hazırlamıştır.

ABCDE

- 13.** 1908 Reval Görüşmeleri, Osmanlı iç siyaseti için kritik bir gelişmedir. Bu gelişme İttihat ve Terakki'yi harekete geçirmiş ve baskılar sonucunda II. Abdülhamid meşrutî düzeni ilan etmiştir.

Rejime karşı çıkan 31 Mart Ayaklanması'nı bastıran İttihat ve Terakki, böylece mevcut düzeni, yani meşrutiyeti korumuştur.

D seçeneğindeki değerlendirme yanlıştır. Metindeki açıklamalarda yalnızca II. Meşrutiyet Dönemi iç gelişmelerinden bahsedilmektedir. Dolayısıyla buradaki karışıklıkların dış politikayı etkileyip etkilemediği konusunda yorum yapılamaz.

ABCDe

- 14.** Nutuk'ta yer alan bu ifadelerde, işgallere karşı İstanbul Hükümeti ve padişahın kayıtsız tutumuna dikkat çekilmiştir. Bu ifadelerden yola çıkılarak Hristiyan azınlığın (Rumlar ve Ermeniler) devlet kurmak adına bölücü çalışmalar yaptığı anlaşılmaktadır. Sonuç olarak Mustafa Kemal'in sözleri, A, B, D ve E seçeneklerini doğrulamaktadır.

Fakat metinde Milli Mücadele'den ve direniş faaliyetlerinden bahsedilmemiştir. Bu durumla ilgili C seçeneğindeki ifadeye ulaşılamaz.

ABCDe

- 15.** Rusya, İtilaf Devletlerinden birisi olarak İngiltere ve Fransa'yla aynı blokta mücadele vermiştir. Ülkede meydana gelen ideolojik, toplumsal ve ekonomik sorunlar nedeniyle iç problemler büyümüştür. Bolşevikler (sosyalistler) Lenin önderliğinde 1917'de Ekim Devrimi'ni gerçekleştiren Rusya'da Çarlık Dönemi sona ermiş ve Sosyalist Sovyet Rusya Devleti kurulmuştur.

Rusya'daki yeni irade, I. Dünya Savaşı'nı derhal terk etme kararı almıştır. Lenin'in bu konudaki politikası "ilhak ve tazminat olmadan derhal barış" sloganıyla özdeşleşmiştir. Bu sebeple Rusya'yla İttifak Devletleri arasında Brest-Litovsk Antlaşması imzalanmıştır (3 Mart 1918)

ABCDe

- 16.** Misakımillî, daha önce Erzurum ve Sivas Kongrelerinde alınan kararlara dayanmaktadır. Mebusan Meclisi'nden çıkan bu kararlar, Milli Mücadele'nin siyasi programı niteliğindedir. Belgede sınırlarla ilgili şöyle bir madde bulunmaktadır:

"Mondros Ateşkes Antlaşması imzalandığı sırada işgal edilmemiş ve Türk çoğunluğunun yaşadığı bölgeler, birbirinden ayrılmaz bir bütündür."

Görüldüğü üzere Türk vatanının sınırlarının belirlenmesinde ölçüt Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalandığı gündür.

ABCDe

- 17.** Sivas Kongresi'nde çıkarılmasına karar verilen gazete İrade-i Milliye Gazetesi'dir. Bu gazetenin kuruluş amacı Milli Mücadele'nin amaç ve gerekçelerini kamuoyuna duyurmak ve milletin desteğini almaktır. Propaganda aracı olarak basın, Milli Mücadele'nin kazanılmasında etkili olmuştur.

Millî Mücadele yanlısı diğer gazeteler: Ceride-i Milliye, Tasvir-i Efkâr, Albayrak, Hadisat, Öğüt, Babalık, Açıksöz, Vakıf, Akşam, İleri, İkdam, Minber vs

Millî Mücadele karşıtı gazeteler: Peyam-ı Sabah, Alemdar, Serbesti, İrşad, Ferda, Aydede vs

ABCDe

- 18.** I. TBMM, 24 Nisan'da aldığı kararlarla yasama ve yürütme yetkilerini üzerine almış, olağanüstü yetkilerle millet iradesini hâkim kılmıştır.

Bu kararlarla I. TBMM, kurucu meclis sıfatını almış, egemenliği kayıtsız şartsız millete vermiş, meclis hükümeti sistemini geçerli kılmış ve hukuken yeni bir Türk Devleti'nin kurulduğunu ilan etmiştir.

A, B, C ve D seçeneklerinde bu kararlar yer almaktadır. Ancak E seçeneğindeki azınlıklarla ilgili karar Misakımillî'de yer almıştır.

ABCDe

19. Önceden Kuvayimilliyeci olup sonradan ayaklanan Çerkez Ethem ve Demirci Mehmet Efe, düzenli ordunun kurulmasında güçlükler yaşandığını göstermektedir.

Konumlarını ve güçlerini kaybetmek istemeyen bu kimseler, kardeş kanı dökülmesine ve Milli Mücadele'nin kazanılmasının gecikmesine yol açmışlardır.

İngiltere ve Fransa'nın ayaklanma çıkaranları desteklemesi, ülkedeki karışıklıkları kendi lehlerine fırsata çevirdiklerini gösterir. O halde II. ve III. öncüllerdeki yargılara ulaşılabilir.

Fakat Kuvayimillie'nin çıkardığı ayaklanmalar bastırılmış ve nihayetinde düzenli ordu kurulmuştur. Yani söz konusu ayaklanmalar, düzenli ordunun kurulmasını etkilemiş ve sonuçsuz bırakmamıştır.

ABcDe

20. Mudanya Ateşkes Antlaşması, Türk Kurtuluş Mücadelesi'nin Cepheler Dönemi'ni sona erdiren gelişmedir. Bu ateşkesle Doğu Trakya, İstanbul ve Boğazlar savaş yapılmadan geri alınmıştır.

Mudanya Ateşkes Antlaşması'yla İstanbul'un TBMM yönetimine verilecek olması, Osmanlı Devleti'nin hukuken sona erdiğini göstermektedir. İtilaf Devletleri, TBMM Hükümeti'yle antlaşma imzalayarak Osmanlı yönetimini adeta yok saymıştır.

ABcDe

21. A, C, D ve E seçeneklerindeki toplumsal alanda yapılan inkılaplardır. Bunların dışında toplumsal alanda şu inkılaplar da yapılmıştır:

- Uluslararası miladi takvimin kabul edilmesi
- Uluslararası saat sistemine geçilmesi
- Soyadı Kanunu'nun çıkarılması
- Uluslararası rakamların kabul edilmesi
- Lakap ve ünvanların kaldırılması

Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın kurulması siyasi alanda gerçekleşen bir gelişmedir. Bu gelişme cumhuriyetçilik ilkesine işlerlik kazandırmıştır.

ABcDe

22. Mustafa Kemal bu sözünde güçlü ve bağımsız ekonomi vurgusu yapmıştır. Dolayısıyla Yeni Türk Devleti'nde ekonomik kalkınmayı sağlayan ve ülke ekonomisinin bağımsızlığına katkı sağlayan gelişmeler Mustafa Kemal'in bu sözüyle bağlantılıdır.

A, B, C ve E seçeneklerindeki gelişmeler Mustafa Kemal'in sözleriyle ilişkilidir.

Ancak Soyadı Kanunu, ekonomik değil toplumsal alanda yapılan inkılaplardan birisidir.

ABcDe

23. 1934'teki Soyadı Kanunu kapsamında ayrıcalık belirlen üvan ve lakaplar yasaklanmıştır.

Bu kanunun temel amacı, toplumsal eşitliği tesis etmek, toplumsal tabakalaşmanın önüne geçmek ve modern ulus kimliğini yerleştirmektir.

Ayrıcalık belirlen üvan ve lakapların kaldırılmasıyla sınıf ayrıma son verilmek istemiştir. Dolayısıyla bu kanunun ilgili olduğu Atatürk ilkesi halkçılıktır. Halkçılık; hiçbir kişiye, sınıfa veya zümreye ayrıcalık tanınmamasını esas almıştır.

ABcDe

24. Atatürk'ün "şahsi sorun" olarak belirttiği şehir Hatay'dır.

20 Ekim 1921'de Fransa'yla imzalanan Ankara Antlaşması'yla Hatay, Misakımilli sınırları dışında kalmıştır. Bu durum Lozan Barış Antlaşması'nda onaylanmış ve böylece Hatay, Suriye'ye bağlanmıştır. Ayrıca Hatay'da özel bir yönetim kurulmuştur.

1936'da, II. Dünya Savaşı'nın yaklaştığı dönemde Fransa, Suriye'deki askerlerini geri çekmiştir. Atatürk, konuyu şahsi davası olarak sahiplenmiştir. Milletler Cemiyeti'ne başvuran Türkiye, 1938'de Hatay'ın bağımsız bir devlet olmasını sağlamıştır. Bu devlet 1939'da Türkiye'ye katılma kararı almıştır.

ABcDe

25. Doğu Bloku, SSCB liderliğindeki komünist devletlerden oluşmaktadır. Bu blokun teşkilatları şunlardır: Varşova Paktı, COMECON, Cominform.

ABD'nin başını çektiği Batı Bloku teşkilatları ise şunlardır: Avrupa Konseyi, Avrupa Ekonomik Topluluğu, NATO, CENTO (Bağdat Paktı), SEATO, OECD

Varşova Paktı Doğu Bloku'nun en önemli teşkilatıdır. NATO'ya karşı kurulan bu teşkilat, kolektif savunma ihtiyacını gidermiştir. Örgüt, SSCB'nin himayesinde faaliyet göstermiştir.

ABCDEF

26. IMF: Bu teşkilat, küresel ekonomik düzeni sağlama amacıyla 1944'te kurulmuştur. Borcu olan ve ekonomik darboğaz yaşayan ülkelere finansal destek vermiştir.

Stand-by Antlaşması (Stand-by Arrangement-SBA): Ödemeler dengesi sorunları yaşayan ülkelere finansal destek sağlamak için kullanılan kredi mekanizmasıdır.

Dolayısıyla Türkiye, IMF'yle Stand-by Antlaşması yaptığına göre ekonomik alanda problemler yaşıyor demektir.

ABCDEF

27. 5 Nisan Kararlarının alınmasında, kamu açıkları, borçlanmalar, cari açık, finansal çalkantılar ve güven krizi etkili olmuştur.

5 Nisan Kararlarıyla devalüasyon yapılmış ve Türk Lirası ABD Doları karşısında %38 devalüe edilmiştir. A, B, C ve E seçeneklerinde bu kararların amaçları yazılıdır.

Ancak 5 Nisan Kararlarıyla özel şirketlerin kamulaştırıldığı savunulamaz. Aksine, liberal politikalar kapsamında kamu malları satılarak cari açık kapatılmak istenmiştir.

ABCDEF

28. Paragrafta bir Orta Kuşak ülkesi olan Türkiye'de yıl içinde gece - gündüz süresinin neden sabit kalmadığını, mevsimlere göre farklılaştığını ifade etmektedir. Bu durum enlem etkisiyle yani Ekvator'dan uzak olmamız ile ilgilidir. Seçeneklerde verilen mutlak konum bir ülkenin enlem ve boylam etkileri olduğu için doğru seçenek D seçeneğidir.

ABCDEF

29. Türkiye ile İran arasındaki sınır en eski sınırdır. 1639 yılında imzalanan bu antlaşma ile İran sınırı belirlenmiştir. İran sınırının su bölümü çizgisi yani dağların zirve kesimlerinden geçtiği bilgisi unutulmamalıdır.

ABCDEF

30. Akdeniz ve Karadeniz kıyılarında yaygın olan kıyı tipi boyuna kıyı tipidir. Bu kıyı tipi dağların kıyıya paralel ve yakın uzadığı yerlerde görülür. Bu nedenle benzer olan özellik dağların uzanışı (I) öncülü olmalıdır. Diğer öncüllerin ise kıyı tiplerinin benzer olmasıyla doğrudan bir ilgisi yoktur.

ABCDEF

31. Denge profili, akarsuyun yatağının aşınarak deniz seviyesi düzeyine gelmesidir. Türkiye'de birçok akarsu, jeolojik olarak genç olduğumuz için dağlık ve engebeli arazilerden akmaktadır. Bu durum binlerce yıl sonra denge profiline ulaşacağını göstermektedir. A seçeneğinde güçlü çeldiricinin neden değil, sonuç bilgisi olduğu unutulmamalıdır.

ABCDEF

32. Aylık ortalama sıcaklık ve yağış miktarlarının verildiği grafik, Kayseri il merkezine aittir. Bunun nedeni kışların soğuk ve kar yağışlı, yazların ise sıcak ve kurak olmasıdır. Yıllık yağış miktarı 500 mm altındadır. İç Anadolu'nun ilkbahar yağışlarıyla öne çıktığı da unutulmamalıdır.

ABCDEF

33. Soru girişinde verilen bitkiler bir çalı bitkisi olan makinin alt türleridir. Maki çalı bitkisi, Akdeniz iklim koşullarına uyum sağlar. Bu nedenle haritada Akdeniz iklim koşullarını yaşayan yer IV numara ile gösterilen Mersin ve çevresidir.

- I. Ergene Havzası, yaygın bitki örtüsü bozkırdır.
- II. Kastamonu, yaygın bitki örtüsü karışık ormandır.
- III. Kayseri, yaygın bitki örtüsü bozkırdır.
- IV. Bitlis, yaygın bitki örtüsü bozkırdır.

ABCDEF

34. Orman güllerinin bulunduğu Nur Dağları Hatay ilinde, Lübnan Sedirinin bulunduğu Erba - Nıksar ise Tokat il sınırlarındadır. Bu bitkiler belirtilen il sınırlarında günümüz iklim koşullarında yetişmesi gereken bitkilerdir. Bu relikt (kalıntı) bitkilerin bu zamanda görülmesi geçmiş jeolojik zamanda iklimlerin farklı olmasıyla ilgilidir.

ABCDE

35. Coğrafyada miktar ölçekli hazırlanan nüfus piramidi aritmetik nüfus yoğunluğu hakkında bilgi elde edilemez. Çünkü ülkemizin nüfus miktarı bilinse de yüz ölçüm bilinmediği için aritmetik nüfus yoğunluğunun ne kadar olduğu bilinemez. Çünkü aritmetik nüfus yoğunluğu toplam nüfusun, yüz ölçüme bölünmesiyle elde edilir.

ABCDE

36. A) Şehirsiz nüfus oranının artması nüfus artış hızını yükseltmektedir. → Yanlış → Nüfus artış hızını düşürmektedir. Şehirlerde insanlar genelde daha az çocuk yapar.

B) İkincil ve üçüncül ekonomik faaliyetlerde çalışanların oranı şehirlerde daha fazladır. → Doğru → Kırsal yerlerde birincil ekonomik faaliyet yaygındır.

C) Şehirler, yatay ve dikey olarak kırsal yerleşmelerden daha fazla alan kaplamaktadır. → Doğru → Müstakil ev ve apartman kültürü yaygındır.

D) Şehirlerde sosyal ve kültürel hayat daha fazladır. → Doğru → Tiyatro, sinema, sportif faaliyetler daha fazladır.

E) Aldıkları göçlerin etkisiyle zamanla mekansal sorunlar ortaya çıkmıştır. → Doğru. → Çarpık kentleşme, tarım olanaklarının yerleşmeye, sanayileşmeye açılması gibi sorunlar ortaya çıkar.

ABCDE

37. Anadolu'yu, Milattan Önce 10.000 yılına kadar dayandıran kaynaklar olduğunu biliyoruz. Anadolu'nun yerleşme açısından tercih edilmesinde kıtalar arasındaki geçiş yeri olması, iklim koşulları, su kaynakları ve verimli toprakları etkili olmuştur.

Fakat buraya gelip yerleşen insanlar farklı kayaçlar var diye gelmemişlerdir. Yerleştikten sonra kayaçlardan yararlanırken dirençli ya da dirençsiz taşları keşfetmiş ve çeşitli amaçlar için kullanmışlardır.

ABCDE

38. Şeker pancarının doğal olarak Marmara, Ege ve Akdeniz kıyılarında yetişebilecekken yetiştirilmemesi çiftçinin tercihi ile ilgilidir. Çünkü bu kıyılar iklim ve toprak açısından ülkemizin önemli yerleridir. Çiftimiz de ekonomik açıdan daha kâr getirecek ürün yetiştirmeyi istediği için şeker pancarının daha çok iç kesimlerde yetiştiriciliği yapılır.

ABCDE

39. Kuzeydoğu Anadolu diye bilinen Ardahan, Erzurum, Kars, Ağrı illeri yazın yoğun yağışın etkisiyle yüksek kesimlerinde çayırılar yeşermektedir. Bu durum yörede büyükbaş (sığır) mera hayvancılığının önemli bir ekonomik faaliyet olmasını sağlamaktadır.

ABCDE

40. İnşaat sektöründe mutfak, banyo tezgahı, döşeme ve kaplamacılıkta kullanılmaktadır. Süs eşyası, hediyelik eşya ve mutfak eşyası yapımında ve dekorasyon ile güzel sanatlar alanlarında da yararlanılmaktadır.

Madenin en önemli olduğu yerler arasında Balıkesir, Bursa, Bilecik, Çanakkale, Afyonkarahisar, Burdur, Denizli, Kırşehir, Elâzığ ve Diyarbakır bulunmaktadır.

Batman ili, Türkiye'de petrol rezervi ile bilinen bir ilimizdir.

ABCDE

Türkiye'de rüzgârın hızı ve devamlılığı açısından rüzgâr enerjisi potansiyelinde Çanakkale, Balıkesir, Aydın, İzmir, Manisa, Muğla, İstanbul, Hatay, Osmaniye, Mersin gibi kentleri öne çıkar. Bu nedenle haritada verilen İzmir seçeneği doğru cevaptır. Diğer seçeneklerde verilen kentler ise tam tersi rüzgâr hızı ve devamlılığı açısından rüzgâr enerjisi potansiyeli düşük yerlerdir.

ABCDE

42. Malabadi Köprüsü, Türkiye’de Diyarbakır ilinde Silvan ilçesi yakınlarında Batman çayı üzerinde yer alan tarihi bir köprüdür.

- 15 Temmuz Şehitler Köprüsü, Fatih Sultan Mehmet Köprüsü, Yavuz Sultan Selim Köprüsü İstanbul il sınırlarındaki iki yakayı birbirine bağlayan köprülerdir.
- 1915 Çanakkale Köprüsü ise Çanakkale il sınırlarında iki yakayı birbirine bağlayan köprülerdir.

ABCD E

43. A) Ulaşım imkânlarının artması: Ticarete konu olan ürünün tüketiciye ulaşabilmesi için taşınması önemlidir. Kara yolu, demir yolu, deniz yolu ve hava yolu geliştikçe ticarete canlılık gelmiştir.

B) Sanayi tesislerinin sayısının ve çeşitliliğinin artması: Sanayi tesisleri ham maddeyi işleyen yerlerdir. Üretilen ürünün satılması hedeflenir. Sayı ve çeşitlilik arttıkça üretim artar ve ülke içinde ihtiyaç olan yerlere satıldığı için ticarete hareketlilik gelir.

C) Tarım ürünlerinin çeşitli olması: Tarım ürünleri çeşitli oldukça her il kendi ihtiyacı olan ürünü talep ederek ticarete hareketlilik getirir.

D) Turistik kasabaların sayısının artması: Turistik yerler gerek otelin duyduğu ihtiyaçlar gerekse kasabada yerli ve yabancı turiste hitap eden mekânlar ticarete hareketlilik sağlar.

E) Semt pazarlarının sayısının artması: Bu pazarlar sebze, meyve ya da ucuz elbiseler satar. Ticarete yine hareketlilik getirir. Fakat ticaret hacmi daha az olan yerlerdir. Bu nedenle ticarete etkisi daha azdır.

ABCD E

44. A) **Uludağ - Bursa:** Türkiye’nin ilk ve en gelişmiş kayak merkezidir.

B) **Erciyes - Kayseri:** Modern pist sistemleriyle uluslararası standartlara sahip bir merkezdir.

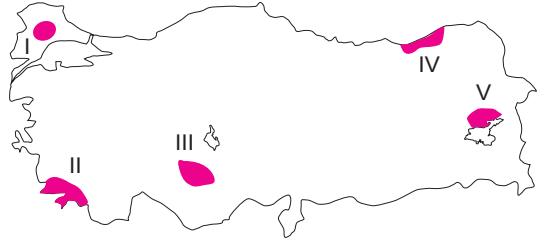
C) **Sarıkamış - Kars:** Kristal kar yapısıyla meşhurdur.

D) **Kartalkaya - Düzce:** Bu bilgi yanlıştır. Köroğlu Dağları üzerinde kurulan bu kayak tesisi Bolu il sınırındadır.

E) **Ilgaz - Kastamonu:** Ilgaz Dağı Millî Parkı içerisinde doğal güzellikleri ve orman içi konaklama tesisleriyle dikkat çeker.

ABCD E

45.

I. **Ergene Havzası:** Az ve yer şekilleri sade olduğu için çığ olasılığı daha azdır. Çünkü çığ afeti, yüksek dağlık yerlerde kar kütesinin çeşitli nedenlerle yamaç aşağı düşmesi olayıdır.

II. **Muğla ve çevresi:** Yazlar sıcak ve kurak geçtiği için, orman yangınları tehdidi fazladır. Beşeri etkenlerle yapılan hatalar buralarda orman yangını riskini artırmaktadır.

III. **Konya:** Yıllık yağış miktarının az, bitki örtüsünün fakir olması burada rüzgâr ve su erozyonunun fazla görülmesine neden olur.

IV. **Trabzon, Rize kıyı kesimi:** Coğrafya’da kütle hareketleri denilince heyelan, çamur akıntısı, kaya düşmesi akla gelir. Özellikle buralarda heyelan ve çamur akıntısı daha sık görülür. Yıllık yağışın fazla olması, dağlık ve engebeli arazi yapısı, killi ve kumlu kayaların bulunması, taşları oluşturan tabakaların eğim yönünde uzanması gibi etkenler bu afetlerin sık görülmesinin nedenidir.

V. **Muş ve Van’ın kuzeyi (Erciș):** Kuzey Anadolu ile Doğu Anadolu fay hattının kesişim yerinde Tunceli, Bingöl, Muş gibi iller bulunur. Yine Van - Erciș kırık hat üzerinde yer aldığı için 23 Ekim 2011 tarihinde 7.2 büyüklüğünde deprem yaşamıştır. Bu nedenle “Şiddetli deprem yaşama olasılığı daha fazladır.” denilmesi gerektirir.

ABCD E

46. Borçlar Hukuku'nda sözleşmenin geçerliliğini ortadan kaldıran/askıya alan hükümsüzlük türleri; **yokluk**, **mutlak butlan (kesin hükümsüzlük)**, **nisbi butlan (iptal edilebilirlik)** ve **tek taraflı bağlamazlık/askıda hükümsüzlük** olarak sınıflanır.

Yokluk (I): Sözleşmenin kurucu unsurlarından biri hiç gerçekleşmemişse (ör. geçerli bir icap-kabul birleşmemişse) sözleşme **baştan itibaren hiç doğmaz**; bu bir hükümsüzlük hâlidir.

Mutlak butlan (II): Emredici kurala/ahlaka/konu imkânsızlığına aykırılık gibi hâllerde sözleşme **kesin olarak hükümsüzdür**; hiçbir sonuç doğurmaz, hâkim re'sen gözetir.

Nisbi butlan – iptal edilebilirlik (III): İrade sakatlığı (hata, hile, korkutma) veya benzeri nedenlerde sözleşme, **iptal edilinceye kadar geçerlidir**; iptal edilirse geçmişe etkili olarak hükümsüzleşir.

Tek taraflı bağlamazlık / askıda hükümsüzlük (IV): Sınırlı ehliyetlinin yasal temsilci onayı olmaksızın yaptığı işlem veya yetkisiz temsil gibi durumlarda sözleşme **onaya kadar askıdadır**; onay verilmezse bağlamaz.

Tazminat ise hükümsüzlük hali değildir bir yaptırım türüdür haksız fiil sonucunda ortaya çıkan zararı tanzim etmeye yöneliktir

ABCDE

47. • **Eşler arasında:** Eşler arasında hısımlık yoktur. Bir kişinin eşi ile o kişinin alt ve üstsoyu arasında yakın hısımlığı kurulur.
- **Süt kardeşler arasında:** Süt kardeşliği, kan veya sıhri hısımlık değil; sadece dini ve ahlaki nitelikte bir bağıdır. Hukuken hısımlık sayılmaz.
- Bu nedenle III ve IV numaralı kişiler arasında hısımlık ilişkisi yoktur.

Diğer seçeneklerin değerlendirilmesi:

- **Anne – oğul:** Aralarında doğrudan kan hısımlığı vardır (üstsoy-altsoy ilişkisi).
- **Dede – torun:** Aralarında doğrudan kan hısımlığı vardır (üstsoy-altsoy ilişkisi)

ABCDE

48. 1982 Anayasası, temel hak ve hürriyetleri sistematik olarak üç ana başlık altında toplamıştır:

1. Kişi hakları ve ödevleri
2. Sosyal ve ekonomik haklar ve ödevler
3. Siyasi haklar ve ödevler

Bu sınıflandırmada:

- İspat hakkı, zorla çalıştırma yasağı ve yerleşme – seyahat hürriyeti “Kişi hakları ve ödevleri” kapsamında düzenlenmiştir.
- Bilim ve sanat hürriyeti, sosyal ve ekonomik haklar bölümünde değil; “Kişi hakları ve ödevleri” kısmında yer alır.
- Grev ve lokavt hakkı ise “Sosyal ve ekonomik haklar ve ödevler” bölümünde yer alır.

ABCDE

49. 1982 Anayasası'na göre kanun teklif etme yetkisi yalnızca Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine, yani milletvekillerine aittir. Cumhurbaşkanı, kanun teklif edemez; yalnızca TBMM tarafından kabul edilen kanunları yayımlayabilir veya bir defaya mahsus olmak üzere yeniden görüşülmek üzere Meclis'e geri gönderebilir.

Bakanlar ve Cumhurbaşkanı yardımcıları da yürütme kanadı içerisinde yer alır, kanun teklif etme yetkisine sahip değildir. Kanun teklif etme yetkisi yasama organı içerisinde yer alan sadece milletvekillerine verilen anayasal bir yetkidir.

ABCDE

50. 1982 Anayasası'na göre olağanüstü hâl; savaş, savaş gerektirecek durum, seferberlik, tabii afet, tehlikeli salgın hastalık, ağır ekonomik bunalım, yaygın şiddet hareketleri ve kamu düzeninin ciddi şekilde bozulması gibi sebeplerle ilan edilebilir.

Ancak “sıkıyönetim”, 2017 Anayasa değişikliğiyle Anayasa'dan çıkarılmış ve artık olağanüstü hâl sebepleri arasında yer almamaktadır.

ABCDE

- 51.** 2017 değişikliklerinden sonra HSK 13 üyeden oluşur. Adalet Bakanı (başkan) ve Adalet Bakanlığı Bakan müsteşarı tabii (doğal) üyedir; TBMM 7 üye, Cumhurbaşkanı 4 üye seçer. Yargıtay ve Danıştay artık HSK'ya üye seçmez.

ABcDE

- 52. Hiyerarşi:** Aynı tüzel kişilik içinde amir–memur ilişkisi vardır. Amir; emir verir, işleme yerindelik yönünden de müdahale eder, astı cezalandırabilir/ ödüllendirebilir, görevlendirebilir.

İdari vesayet: Farklı tüzel kişilikler arasındadır. Merkez, yerindelik değil sadece hukukilik ve sınırlı konularda gözetim yapar; “emir-komuta” yoktur.

Aynı tüzel kişilik = hiyerarşi.

Ayrı tüzel kişilik = vesayet

Jandarma, İçişleri Bakanlığına bağlı genel kolluk olarak yapılandırıldı. Jandarma ayrı bir kamu tüzel kişisi değildir; İçişleri Bakanlığı aynı tüzel kişilik şemsiyesi altında amir–memur zinciri kurar. Aralarında hiyerarşi ilişkisi vardır; diğer şıklarda yer alan kamu kurum ve kuruluşları ise farklı kamu tüzel kişiliklerine sahip olduğundan bu ilişkilerde idari vesayet söz konusudur.

ABcDE

- 53.** Anayasaya göre mahallî idare birimleri, il özel idaresi, belediye ve köy olmak üzere üç ana gruptur. Bu birimler yerel yönetim niteliği taşır ve kamu tüzel kişiliğine sahiptir.

Bu kapsamda:

- **İl Genel Meclisi**, il özel idaresinin karar organıdır → mahallî idare birimidir.
- **Belediye Encümeni**, belediyenin yürütme organlarından biridir → mahallî idare birimidir.
- **İl İdare Kurulu**, valinin başkanlığında kurulan bir merkezî idare taşra organıdır → mahallî idare birimi değildir.
- **İlçe Şube Başkanlıkları** (örneğin İlçe Millî Eğitim Şube Müdürlüğü, İlçe Nüfus Müdürlüğü vb.) de merkezî idarenin taşra teşkilatına dahildir → mahallî idare birimi değildir.

ABcDE

- 54.** Aday memurluk, memuriyete girişin deneme süresidir. 657 sayılı Kanun'a göre, adaylık süresinde memurun disiplin cezası alması durumunda bazı sonuçlar doğar:

- **Uyarma ve kınama cezaları:** Aday memurun görevine devamına engel teşkil etmez. Bu cezalar, memurun ilerleyen dönemde sicilini etkileyebilir ancak adaylık ilişkisinin kesilmesi sonucunu doğurmaz.
- **Aylıktan kesme veya kademe ilerlemesinin durdurulması cezaları:** Aday memur için ağır disiplin cezalarıdır.

Kanuna göre, aday memurluk süresi içinde bu cezalardan birini alan memurun adaylıkla ilişkisi kesilir ve bir daha devlet memurluğuna alınmaz.

ABcDE

- 55. 62. Uluslararası Antalya Altın Portakal Film Festivali** Ulusal Uzun Metraj Film Yarışması'nda “**En İyi Film**” ödülünü **Seyfettin Tokmak**'ın yönettiği **Tavşan İmparatorluğu** kazandı.

ABcDE

- 56. Kakava**, Edirne'de Roman topluluğunun baharı karşıladığı, arınmayı ve tazelenmeyi simgeleyen bir kutlamadır. Gece yakılan büyük ateş **arınma** (kötülüklerden, hastalıklardan uzaklaşma) ve **yenilenme** anlamı taşır. Bu yüzden **ateşten atlama ritüeli** Kakava'nın en bilinen uygulamasıdır. (A ve E daha çok Hıdırellez inanışları, C Marteniçka, D Nevruz çevresiyle ilişkilidir.)

ABcDE

57. Manisa'nın Salihli ilçesinde bulunan **Sardis Antik Kenti ve Bin Tepe Tümülüsleri**, 2025 yılının Temmuz ayında Fransa'nın Paris kentinde düzenlenen 47. UNESCO Dünya Miras Komitesi Toplantısı'nda oy birliğiyle Kalıcı Liste'ye kabul edilmiştir.

ABCDE

58. 11 Kasım 2025'te Azerbaycan'dan havalanan TSK'ya ait C-130 uçağı, Gürcistan hava sahasında (Azerbaycan sınırına yakın bölgede) düştü; arama-kurtarma faaliyetleri Türkiye ve Gürcistan makamlarınca birlikte yürütüldü.

ABCDE

59. Söz konusu büyük rezerv, **Eskişehir'in Beylikova ilçesinde** tespit edilmiştir. Bu keşif, Türkiye'yi Çin'den sonra **dünya ölçeğinde en büyük rezervlerden birine** sahip ülkeler arasına taşımıştır. Diğer seçenekler (Kütahya, Afyonkarahisar, Balıkesir, Sivas) madencilik ve endüstriyel hammadde yönüyle güçlü iller olsa da **NTE rezervi** bakımından güncel keşfin adresi **Eskişehir**'dir.

ABCDE

60. 21-27 Eylül 2025'te Singapur'da yapılan şampiyonada **Defne Kurt**, S10 sınıfında **5 altın** kazanmıştır. Bu sonuç, ulusal ve uluslararası basınca "tarihî başarı" olarak duyurulmuştur.

ABCDE

